

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»

«До захисту допущено»

Директор інституту (декан факультету)

В.о. завідувача кафедри

_____
(підпис) Олег Шеремет
(прізвище та ініціали)

_____
(підпис) Володимир Осмятченко
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2023Р.

« ____ » _____ 2023Р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

на тему: «Система обліку, аналізу і аудиту фінансових інвестицій підприємства»

Виконав: здобувач 4 курсу, групи БО-4-9

Коломієць Дар'я Олексіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Михайленко Ольга Валеріївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2023 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувача кафедри обліку і аудиту

В.О. Осмятченко

«05» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Коломієць Дар'я Олексіївна

1. **Тема роботи:** **«Система обліку, аналізу і аудиту фінансових інвестицій підприємства»**

Керівник проекту к.е.н., доц., Михайленко Ольга Валеріївна

Затверджена наказом по університету від «05» грудня 2022 року № 865-КС

2. **Строк подання студентом проекту:** 01 червня 2023 року

3. **Вихідні дані до роботи:** ПКУ, Закони України, П(С)БО, МСФЗ, первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку ПрАТ «Оболонь», фінансова та статистична звітність ПрАТ «Оболонь» за 2021-2022 роки.

4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити):** економічна сутність фінансових інвестицій; нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій підприємства; особливості обліку фінансових інвестицій підприємства та розкриття інформації про них у фінансовій звітності; організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ПрАТ «Оболонь»; аналіз виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь» за 2021-2022; теоретичні основи та практичний аналіз фінансових інвестицій; завдання та методи аудиту фінансових інвестицій; методика проведення аудиту фінансових інвестицій; напрями вдосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів фінансових інвестицій.

5. **Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових гістограм, діаграм, таблиць, тощо):** класифікація фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку за П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», структура рахунку 35 «Поточні фінансові інвестиції» та типові бухгалтерські записи за даним рахунком, структура рахунку 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», організаційна структура ПрАТ «Оболонь», виробнича структура ПрАТ «Оболонь», структура бухгалтерії ПрАТ «Оболонь»; структура асортиментного портфелю ПрАТ «Оболонь» у 2022 році, %; модель аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь»; методичні прийоми організації аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь»;

«Оболонь».

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання 05 грудня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	05.12.22-12.12.22	Виконано
2.	Розділ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	15.01.23-14.02.23	Виконано
3.	Розділ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ОБОЛОНЬ» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ	15.02.23-20.03.23	Виконано
4.	Розділ 3. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВ	21.03.23-27.04.23	Виконано
7.	Висновки	15.05.23-24.05.23	Виконано
8.	Список використаних джерел	25.05.23-01.06.23	Виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Коломієць Д.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ (підпис)

Михайленко О.В.

(прізвище та ініціали)

Анотація

У кваліфікаційній роботі на здобуття ступеня бакалавра було проведено дослідження на тему «Система обліку, аналізу і аудиту фінансових інвестицій підприємства». Дослідження проводилось за даними бухгалтерського обліку, а також фінансової і статистичної звітності ПрАТ «Оболонь».

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків, містить 90 сторінок, 12 – рисунки і 17 – таблиць.

У вступі даної роботи розкрито актуальність обраної теми, відображено основні завдання дослідження фінансових інвестицій, предмет і об'єкт дослідження, основні методи дослідження, які використовувалися при проведенні дослідження.

Перший розділ присвячено розкриттю економічної суті фінансових інвестицій. Розглянуто нормативно-законодавчу базу для ведення обліку, економічного аналізу і аудиту фінансових інвестицій. Відображено синтетичний, аналітичний облік фінансових інвестицій та особливості розкриття інформації про них у фінансовій звітності підприємств.

У другому розділі надано повну характеристику ПрАТ «Оболонь» за 2021-2022 роки, відображено особливості організації обліку, розкрито теоретичні основи і практичний економічний аналіз фінансових інвестицій.

У третьому розділі відображено особливості проведення аудиту фінансових інвестицій.

Ключові слова: інвестиції, фінансові інвестиції, облік, аудит, аналіз, підприємство, поточні фінансові інвестиції, довгострокові фінансові інвестиції, вкладення.

Abstract

The topic 'Accounting, analysis and auditing systems for corporate financial investments' is studied as part of qualifying work towards the Bachelor's degree. The study is conducted on the basis of Obolon PJSC's accounting data and financial and statistical reports.

The undergraduate academic work consists of an introduction, three articles, conclusion, bibliography and appendices, with a total of 90 pages, 12 figures, and 17 tables.

In the introduction part of this article, the relevance of the selected topic is revealed, reflecting the main task of financial investment research, the research object and theme, and the main research methods adopted in the research.

In the second part, the 2021-2022 PJSC "Obolon" is comprehensively described, reflecting the characteristics of accounting organizations, revealing the theoretical basis and practical economic analysis of financial investment.

The third section reflects the characteristics of financial assets audit.

Keywords: *investment, financial investment, accounting, auditing, analysis, business, current financial investment, long-term financial investment, investment.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1.Економічна сутність фінансових інвестицій	10
1.2.Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій підприємства	17
1.3.Особливості обліку фінансових інвестицій та розкриття інформації про них у фінансовій звітності	21
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ	32
2.1.Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ПрАТ «Оболонь».....	32
Вихідні дані стосовно акцій, якими володіє ПрАТ «Оболонь».....	54
2.2.Аналіз виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь»	58
2.3.Теоретичні основи та практичний аналіз фінансових інвестицій	59
РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ	63
3.1.Завдання та методи аудиту фінансових інвестицій	63
3.2.Методика проведення аудиту фінансових інвестицій.....	73
3.3.Напрями вдосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів фінансових інвестицій	82
ВИСНОВКИ	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	92
ДОДАТКИ	98

ВСТУП

Актуальність теми. До однієї з найважливіших ланок діяльності підприємства, окремих галузей економіки та держави в цілому належить інвестиційна діяльність, відповідно більшість підприємств мають у своєму розпорядженні тимчасово вільні кошти, які можна інвестувати, передбачаючи отримати в майбутньому економічний ефект у вигляді прибутку. Наразі грошова форма інвестування є найбільш поширеною на практиці.

Фінансові інвестиції відіграють важливу роль в економічній системі розвинених держав світу, що викликає потребу в ефективному управлінні ними, основою якого є достовірна та своєчасна інформація, яка може бути сформована в системі бухгалтерського обліку.

Наявність фінансових інвестицій носить сприятливий вплив на зростання інвестиційної привабливості та збільшення вхідних грошових потоків, що призводить до загострення проблеми належної організації їх обліку. Процес організації обліку фінансових інвестицій на підприємствах є доволі трудомістким та перебуває в залежності від особливостей його функціонування, обраної ним облікової політики, яка повинна відповідати вимогам діючого законодавства. Специфічна природа фінансових інвестицій потребує повного та чіткого обліку, відповідно, в даному контексті тема кваліфікаційної роботи є надзвичайно актуальною.

Теоретичні та практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій були предметом дослідження значної кількості науковців, зокрема таких, як В.Бабич, Є. Гортовенко, Т.Дерій, М. Білуха, В.Максімова, В.Сопко, В. Швець, М.Бондар, Л.Руденко-Сударєва, С.Голов, Т.Лободзинська, Н.Клим, Ф.Бутинець, О. Гончаренко, Я. Голубка, М.Денисенко, І. Дерун, В.Єфріменко, В.Здреник, А.Загородній, Р.Качур, Я. Крупка, О. Левченко, Є. Пономаренко, О. Сагова та багато інших. В працях даних науковців наведені особливості організації обліку фінансових інвестицій на підприємствах України, їх

класифікація, вибір методів обліку та відображення на рахунках бухгалтерського обліку тощо. Однак, незважаючи на доволі широке дослідження даного питання, та, враховуючи сучасні економічні умови, що постійно змінюються, питання обліку фінансових інвестицій підприємства потребує додаткового аналізу. Не менш важливими є і питання аналізу та аудиту фінансових інвестицій підприємства, відповідно, дана тема є актуальною та потребує подальшого вивчення.

Метою дослідження є систематизація, розширення і закріплення теоретичних знань, визначення проблемних питань з методики, організації та практики обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій, розробка рекомендацій з їх удосконалення та практичного використання для прийняття виважених облікових і управлінських рішень в сучасних умовах господарювання.

Досягнення мети дослідження зумовило необхідність визначення та розв'язання таких основних **завдань**:

- розкрити економічну сутність фінансових інвестицій;
- вивчити нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій підприємства;
- дослідити особливості обліку фінансових інвестицій підприємства та розкриття інформації про них у фінансовій звітності;
- надати організаційно-економічну характеристику та навести організацію обліку на ПрАТ «Оболонь»;
- проаналізувати виробничо-господарську діяльність ПрАТ «Оболонь»;
- визначити теоретичні основи та практичний аналіз обліку фінансових інвестицій;
- окреслити завдання та методи аудиту фінансових інвестицій;
- проаналізувати методику проведення аудиту фінансових інвестицій;
- обґрунтувати напрямки вдосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів фінансових інвестицій.

Об'єктом дослідження в кваліфікаційній роботі є фінансові інвестиції

ПрАТ «Оболонь», що підлягають відображенню в системі бухгалтерського обліку, їх аналіз та аудит.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та організаційно-методичних аспектів бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту фінансових інвестицій.

Методи дослідження. При дослідженні теоретичних та практичних аспектів обліку, аналізу і аудиту фінансових інвестицій використано методи індукції та дедукції, монографічний метод, метод спостереження та узагальнення. Також використані такі прийоми, як: порівняння, деталізація показників, абсолютних та відносних величин. Табличний та графічний прийоми використано для відповідної ілюстрації одержаних результатів досліджень.

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних науковців з проблем бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту фінансових інвестицій, законодавчі і нормативні питання з питань організації та ведення бухгалтерського обліку, офіційні матеріали органів законодавчої і виконавчої влади, фінансова та статистична звітність ПрАТ «Оболонь», довідкові та інформаційні видання професійних організацій, Інтернет – ресурси.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливостях використання даних дослідження при удосконаленні ведення обліку і аудиту фінансових інвестицій.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота викладена на 103 сторінках друкованого тексту, ілюструється рисунками і таблицями та складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансових інвестицій

Перед тим як досліджувати сутність фінансових інвестицій, доцільно зупинитися на понятті інвестицій загалом. Аналізуючи наукову літературу, можна побачити, що поняття «інвестиції» вчені ототожнюють з латинським словом «investire», що в перекладі значить «вкладати», або ж англійським терміном «investments» - «капітальні вкладення» [14].

Якщо широко уявляти дану категорію, то інвестиціями є вкладення капіталу, які передбачають мету його збільшення в майбутньому [15]. Вузке тлумачення даної категорії визначає інвестиції як довгострокові вкладення капіталу в підприємства різних галузей, загалом у підприємництво, інноваційні проекти, програми.

Згідно з Законом «Про інвестиційну діяльність», «інвестиціями є усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької і інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [40].

Податковий кодекс України, а саме ст.14 ПКУ, під «інвестиціями визначає господарські операції, що передбачають купівлю основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно» [42].

Загалом, в науковій літературі присутня значна кількість тлумачень досліджуваної категорії, наприклад, такі науковці, як Грідасов В.М., Ісаєва О.Є. та Кривченко С.В. розуміють під інвестиціями «вкладення капіталу в всіх його можливих формах у різноманітні об'єкти господарської діяльності, з метою отримання прибутку, а також досягнення будь-якого іншого економічного або

позаекономічного ефекту, що базується на ринкових принципах і пов'язано з часом, ризиком та ліквідністю» [14, 15].

Бланк І.О. тлумачить під інвестиціями «витрати грошових коштів, що спрямовуються на відтворення капіталу» [4,5].

Якщо проаналізувати зарубіжну літературу, то можна побачити, що у визначенні інвестицій завжди присутні наступні складові: «приріст функціонуючого капіталу; отримання додаткового доходу; відмова від частини поточного споживання на користь очікуваного розширення споживання в майбутньому» [19].

Облікове відображення фінансових інвестицій підприємств передбачає наступну послідовність його реалізації: визнання; первісну оцінку; класифікацію; відображення на рахунках бухобліку; переоцінку на дату балансу; визнання, оцінку та відображення доходу за фінансовою інвестицією; розкриття інформації у фінансовій звітності; припинення визнання та списання.

На думку, Здренника В.С. «метою організації обліку фінансових інвестицій на підприємствах є забезпечення об'єктивної оцінки, своєчасного реєстрування та повного відображення в облікових регістрах операцій, пов'язаних із фінансовими інвестиціями, узагальнення інформації про такі операції у звітності з метою забезпечення інформаційних потреб зацікавлених осіб» [21]. Ми цілком погоджуємося з даним твердженням.

Отже, в межах даної роботи, ми будемо розуміти інвестиції як багатоаспектні вкладення капіталу, що можуть здійснюватися у різноманітних формах та характеризуватися певними своїми особливостями.

Розглянувши коротко сутність інвестицій, перейдемо безпосередньо до розгляду фінансових інвестицій, адже грошова форма інвестування є найбільш поширеною на практиці.

Відповідно до національних положень України, які регулюють бухгалтерський облік фінансових інвестицій, зокрема, П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» визначає «фінансові інвестиції як активи (акції, облігації, банківські депозити, цінні папери та ін.), що утримуються підприємством заради

збільшення прибутку (отримання дивідендів, відсотків та ін.), зростання вартості капіталу чи інших фінансових вигід для інвестора» [44].

В свою чергу, П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», визначає «фінансові інвестиції як активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора» [43].

Аналіз міжнародних стандартів фінансової звітності, дозволяє зробити висновки, що тлумачення фінансових інвестицій ідентично в усіх зарубіжних державах, головними стандартами, які здійснюють регулювання фінансових інвестицій є МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства, МСФЗ 31 «Частки у спільних підприємствах», МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання» [32] та МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: подання та оцінка» [33]. Спершу існував МСФЗ 25 «Фінансові інвестиції», однак, згодом він був замінений на МСФЗ 28 та МСФЗ 31.

У сучасній економічній літературі до цього часу відсутнє чітке визначення фінансових інвестицій як економічної категорії, відповідно з метою формування власної думки щодо аналізованого поняття, доцільно провести її аналіз (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Економічна сутність фінансових інвестицій в наукових джерелах

Автор, джерело	Сутність
Савицька Г.	«Фінансові інвестиції - це довгострокові фінансові вкладення в цінні папери (акції, облигації, сертифікати, векселі тощо); у спільні підприємства, які забезпечують гарантовані доходи тощо» [50, с. 383-384].
Король Г.О.	«Фінансові інвестиції розглядаються як активна форма ефективного використання тимчасово вільного капіталу або як інструмент реалізації стратегічних цілей, пов'язаних з диверсифікацією операційної діяльності підприємства» [27].
Крупка Я.Д.	«Фінансові інвестиції – це вкладення коштів у фінансові інструменти, серед яких переважають цінні папери, із метою одержання доходу (прибутку) у майбутньому» [28].
Колесніченкої А. С.	«Фінансова інвестиція – це господарська операція, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів» [25].

Сметанко О.В.	«Фінансові інвестиції – це вкладення в цінні папери (акції, облигації, векселі тощо), випущені державою, приватними компаніями, що розміщені на депозитних рахунках банків та інших фінансових установах» [51].
Дутова Н.В.	«Фінансові інвестиції – це вкладання коштів та інших активів у фінансові активи суб'єктів господарювання з метою їх утримання для збільшення прибутку, зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора» [20].
Степаненко О.І.	«Фінансові інвестиції – це активи, які підприємство утримує з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора» [52].

Джерело: складено автором на основі даних літературних джерел

Таким чином, в межах даної роботи, будемо розуміти фінансові інвестиції як активну форму ефективного використання тимчасово вільного капіталу, а також інструментом реалізації цілей, що пов'язані з диверсифікацією операційної діяльності підприємства.

До особливостей здійснення фінансових інвестицій можна віднести:

- фінансові інвестиції – це незалежний вид діяльності підприємств реального сектора економіки, які вони використовують переважно з метою отримати додатковий інвестиційний дохід під час використання вільних грошових коштів або захистити їх від знецінення;

- фінансові інвестиції надають змогу найбільш широко обрати інструменти інвестування, зважаючи на ризик та дохідність;

- в процесі інвестування потрібно більш активно моніторити фінансовий ринок, порівняно з товарним, саме тому управлінські рішення, пов'язані з інвестуванням, є більш оперативними.

Отже, наявність фінансових інвестицій у підприємства викликана потребою ефективного використання ресурсів; випадками, коли фінансовий ринок надає змогу отримати значно більші прибутки на вкладений капітал, ніж операційна діяльність підприємства; діяльність підприємства є сезонною, відповідно наявні тимчасово вільні кошти; якщо підприємство має плани

захопити інші підприємства, маючи за мету диверсифікувати власну діяльність за допомогою вкладень капіталу в статутні фонди даних підприємств.

В науковій літературі наявні різноманітні підходи до класифікації фінансових інвестицій, зокрема відповідно до П(С)БО 12, вони класифікуються так (рис. 1.1).

Рис. 1.1.Класифікація фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку за П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»

Джерело: складено автором на основі даних [44]

Досліджуючи міжнародну практику, ми виявили, що міжнародні експерти виокремлюють наступні групи інвестицій, зважаючи на їхню кінцеву мету (рис. 1.2).

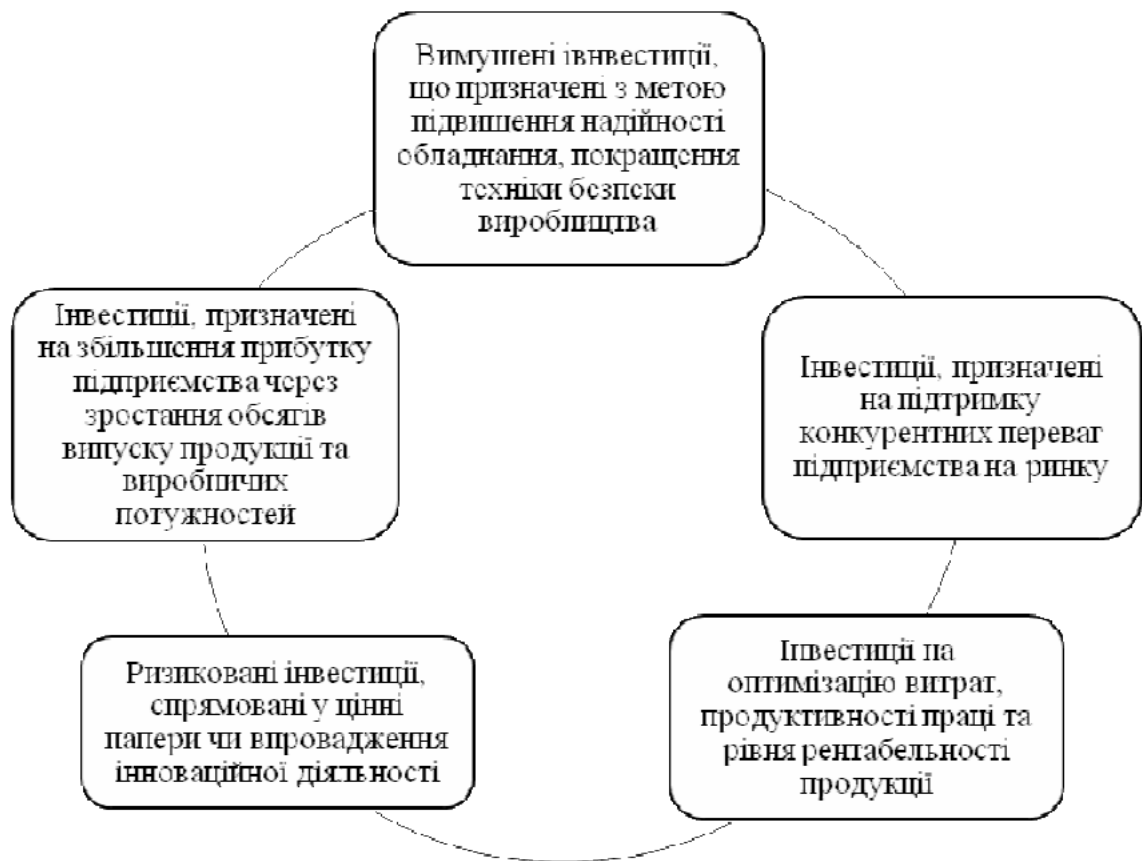

Рис. 1.2. Групи фінансових інвестицій, зважаючи на мету

Джерело: складено автором на основі даних [44]

Отже, зважаючи на термін вкладень та ступінь ліквідності, розрізняють фінансові інвестиції:

- довгострокові;
- поточні.

«Поточними фінансовими інвестиціями є інвестиції на термін, який є не більшим одного року, вони можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент» [44]. З метою обліку і звітності з їх складу виділяють еквіваленти грошових коштів, проте більш детально ми розглянемо дані моменти в наступному розділі даної кваліфікаційної роботи.

«Довгостроковими фінансовими інвестиціями є інвестиції на термін, що є більшим одного року, крім того, всі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент» [44].

Доцільно відзначити, що поточні та довгострокові інвестиції можуть бути перетворені у інструменти капіталу (акції, паї, частки тощо), боргові інструменти (облігації, векселі) та похідні фінансові інструменти.

Зважаючи на критерій наміру інвестора, фінансові інвестиції розділяють на інвестиції:

- «призначені для продажу;
- утримувані до погашення;
- доступні для продажу» [15].

Ознака характеру взаємовідносин між інвестором та об'єктом інвестування дозволяє класифікувати інвестиції на :

- «пов'язаним сторонам (особи, відносини між яким дозволяють можливість коли одна сторона контролює іншу);
- непов'язаним сторонам» [15].

Проаналізувавши вітчизняні літературні джерела та світовий досвід, та, зважаючи на відсутність одностайності в класифікації фінансових інвестицій і чітких критеріїв віднесення їх до певної класифікаційної групи, нами була представлена більш розширена загальна їх класифікація (Додаток А).

Фінансове інвестування капіталу здійснюється підприємством у наступних основних формах:

- «вкладення капіталу в статутні фонди спільних підприємств, зазначена форма фінансового інвестування найбільш тісно пов'язана з операційною діяльністю суб'єктів господарювання. За її допомогою зміцнюються господарські зв'язки з постачальниками сировини (за участі у їх статутному капіталі); розвивається виробнича інфраструктура (інвестування в транспортні підприємства), розширюються можливості збуту товарів або ж відбувається проникнення на регіональні ринку (інвестування в статутні фонди торговельних підприємств). Зазначена форма багато у чому підміняє реальне інвестування, проте є більш оперативною та менш капіталомісткою. Переважаючою метою даної форми інвестування капіталу є не так отримання

високого інвестиційного прибутку, як фінансовий вплив з метою стабільного формування операційного прибутку;

- вкладення коштів у дохідні види грошових інструментів, зазначена інвестування форма спрямовується на те, щоб ефективно використати тимчасово вільні грошові активи підприємств (наприклад, депозитний внесок); її головною метою є отримання інвестиційного прибутку;

- вкладення коштів у дохідні види фондових інструментів. Така форма фінансових інвестицій найбільш масова та перспективна. Вона передбачає вкладення капіталу у різні види цінних паперів, які вільно обертаються на фондовому ринку. Основною метою даної форми фінансового інвестування капіталу є, як і в попередньому випадку, забезпечення інвестиційного прибутку, інколи її використовують для встановлення форм фінансового впливу» [44].

Отже, фінансові інвестиції є активною формою ефективного використання тимчасово вільного капіталу, а також інструментом реалізації цілей, що пов'язані з диверсифікацією операційної діяльності підприємства.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій підприємства

При розкритті теми обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій важливим є визначення нормативної бази, яка регулює порядок та правильність їх здійснення. Знання та розуміння нормативних джерел надає можливості прийняти вірні та обґрунтовані законодавчі рішення на підприємстві стосовно інвестування. Фінансові інвестиції регламентують діючі в Україні відповідні нормативно-правові документи, які забезпечують облік та контроль за правильним, цільовим та раціональним використанням коштів.

Основні нормативно – правові акти, які регламентують відображення фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку наведені в табл.1.3.

Отже, загальні питання обліку фінансових інвестицій розкриті в Господарському кодексі України [13], який регулює договірні відносини між суб'єктами господарювання, відповідальність за невиконання договірних зобов'язань тощо.

Таблиця 1.3

Основні нормативно – правові акти, які регламентують відображення фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку, аналізі і аудиті

Нормативно – правовий акт 1	Зміст документу 2
Господарський кодекс України [13]	Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності. Встановлює сутність, види та форми здійснення іноземного інвестування.
Цивільний кодекс України [61]	Кодексом врегульовані питання стосовно майнових та немайнових відносин.
Податковий кодекс України [42]	Надає визначення фінансових інвестицій, регулює порядок оподаткування доходів від фінансових інвестицій.
ЗУ «Про інвестиційну діяльність» [40]	Визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України.
ЗУ «Про режим іноземного інвестування» [45]	Встановлює особливості режиму іноземного інвестування на території України
ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [46]	Законом визначені правові засади регулювання, організації та ведення обліку й складання фінансової звітності в Україні
ЗУ «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» [47].	Регулює відносини, що виникають під час емісії, обігу, викупу цінних паперів та виконання зобов'язань за ними.
Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [41]	Визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні
Н(П)СБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [35]	Положенням визначена мета, склад та принципи підготовки фінансової звітності й вимоги до визнання та розкриття елементів, в т.ч. й тих, які стосуються фінансових інвестицій
Наказ «Про затвердження типових форм первинного обліку» [37]	Наказом затверджені типові форми первинної облікової документації
Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [48]	Положенням встановлено порядок формування, прийняття, відображення та зберігання в бухгалтерському обліку первинних документів, реєстрів обліку, бухгалтерської звітності

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [49]	Планом рахунків встановлений порядок відображення у бухгалтерському обліку господарських операцій установ та організацій, порядок його застосування
Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [22]	Інструкцією встановлюється призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації методом подвійного запису інформації стосовно наявності та руху активів, капіталу і зобов'язань
П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [43]	Регулює методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції з фінансовими інструментами
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 Фінансові інвестиції [44]	Регулює методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та її розкриття у фінансовій звітності
НП(С)БО 15 «Дохід» [36].	Дивіденди, відсотки, роялті та рента, які підлягають одержанню за фінансовими інвестиціями, відображаються як фінансовий дохід інвестора.
Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [34]	Регулюють виконання завдань з аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, які здійснюються відповідно до Міжнародних стандартів аудиту

Цивільний кодекс України [61] визначає особливості правового регулювання фінансових інвестицій. Особливості оподаткування фінансових інвестицій регулює Податковий кодекс України [42], який, зокрема, визначає наступні види фінансових інвестицій: прями інвестиції; портфельні інвестиції [].

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [46] регулюються загальні питання організації обліку в Україні та формування фінансової звітності, в тому числі і питання обліку фінансових інвестицій.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» [40] визначає правові засади загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України.

Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку

активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [22] класифікує інвестиції в залежності від термінів та цілей інвестування як: довгострокові фінансові інвестиції та поточні, інші поточні фінансові інвестиції.

Н(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [35] регулює порядок складання фінансової звітності, в тому числі і Балансу та Приміток до фінансової звітності, в статтях яких відображаються фінансові інвестиції.

Наказ «Про затвердження типових форм первинного обліку» та Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку [48] регулюють обіг типових форм первинної облікової документації та встановлюють порядок формування, відображення і зберігання первинних документів, реєстрів та звітності підприємства.

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань визначає особливості обліку окремих розрахункових операцій, у тому числі фінансових інвестицій.

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань [49] і Інструкція до застосування плану рахунків [22], які встановлюють порядок відображення в обліку господарських операцій, в тому числі і визначають особливості синтетичного обліку по рахунку 35 "Поточні фінансові інвестиції" та рах. 14 "Довгострокові фінансові інвестиції".

Відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства» і 32 «Фінансові інструменти: подання», фінансові інвестиції групуються за трьома ознаками: за терміном інвестування – поточні та необоротні фінансові інвестиції; за видом фінансових інструментів — інвестиції за основними фінансовими інструментами та інвестиції за похідними фінансовими інструментами; за методом оцінки.

Таким чином, вітчизняна методика управління обліком інвестиційних процесів підприємств зводиться до загальноприйнятних міжнародних принципів бухгалтерського обліку, серед яких: принцип безупинної діяльності, самостійності, нарахування, подвійного запису, реалізації, грошового вимірника, собівартості, суттєвості, обережності, періодичності і, звісно, відповідальності.

Однак, є і відмінності між національними та міжнародними стандартами обліку фінансових інвестицій, покажемо їх в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

«Прийняті стандарти обліку фінансових інвестицій за національними П(С)БО та міжнародними МСФЗ і МСБО

За П(С)БО	За МСФЗ	За МСБО
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»	МСФЗ7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»	МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	МСФЗ9 «Фінансові інструменти»	МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»
		МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»

Джерело: складено автором на основі даних» [15]

Структурна суперечливість П(С)БО полягає у спрямуванні на регламентацію бухгалтерського обліку, а не на регламентацію складання і подання фінансової звітності. Тому П(С)БО визначають основні положення бухгалтерського обліку, які переважно не суперечать МСФЗ, тому що П(С)БО опрацьовано враховуючи міжнародні вимоги до порядку складання і подання фінансової звітності, викладених у МСФЗ.

1.3. Особливості обліку фінансових інвестицій та розкриття інформації про них у фінансовій звітності

Як вже було зрозуміло з попередніх розділів даної роботи, основні принципи оцінки та відображення в обліку і звітності фінансових інвестицій визначаються НП(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [44; 43].

В таблиці 1.5 наведені основні принципи обліку фінансових інвестицій.

Методологічні засади формування в обліку інформації про фінансові інвестиції та її розкриття у фінансовій звітності встановлює П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», відповідно до якого «порядок обліку фінансових

інвестицій перебуває в залежності від: терміну інвестування; ступеню ліквідності; форми інвестицій; намірів інвестора стосовно даних інвестицій; характеру відносин між інвестором та об'єктом інвестування» [44].

Таблиця 1.5

«Основні принципи обліку фінансових інвестицій

Назва принципу	Трактування за Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»	Застосування до процесу організації обліку фінансових інвестицій
Повне висвітлення	Фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки гос подарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі	Визначає необхідність розкриття інформації у фінансових звітах, виходячи з того, що її відсутність чи помилкове відображення можуть вплинути на результат реалізації цих рішень. Надання інвестору повної, правдивої інформації сприяє прийняттю ефективних управлінських рішень та надає можливість оцінити майбутні вигоди або збитки від інвестиційних вкладень.
Безперервність	Оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі	Управлінський персонал, інвестори та власники зацікавлені отримувати достовірну інформацію про стан, вартість активів та зобов'язань підприємства в частині інвестиційної діяльності для прийняття ефективних рішень.
Нарахування	Доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів	Визнання та відображення доходів і витрат від операцій з фінансовими інвестиціями є проблемною ділянкою в обліку, так як здійснення облікових операцій з інвестиціями залежить від мети їх придбання, виду, терміну утримання тощо. Прикладом може бути придбання фінансових інвестицій за ціною нижчою, або вищою, від їх номінальної вартості (премія або дисконт) при поступовому відображенні доходу або витрат та доведенні інвестиції до її номінальної вартості.

Джерело: [28]»

До однієї з умов правильного обліку належить наявність та достовірність первинних документів, тому саме вони відображають факт здійснення господарської операції. На їх основі робляться бухгалтерські записи у

аналітичному та синтетичному обліку, від правильності яких, в свою чергу, залежить якість складання фінансової звітності.

Умовно весь документообіг з фінансових інвестицій можна поділити [28]: «надходження фінансових інвестицій; переоцінка фінансових інвестицій; нарахування та одержання відсотків за інвестиціями; погашення і реалізація фінансових інвестицій. Таким чином, кожен етап обліку повинен бути оформлений документами, які складаються згідно з змістом господарської операції».

При купівлі, перепродажу цінних паперів з каси чи поточного рахунку, прибутковий касовий ордер або виписка з банку є підставою для здійснення запису в обліку. У випадку, якщо вартість куплених (перепроданих) цінних паперів (наприклад, облігації) є вищою або нижчою від їх номінальної вартості, додатково складають довідку бухгалтерії, в якій має бути зазначено списання чи донарахування частини різниці між купівельною і номінальною вартістю (по цінного паперу).

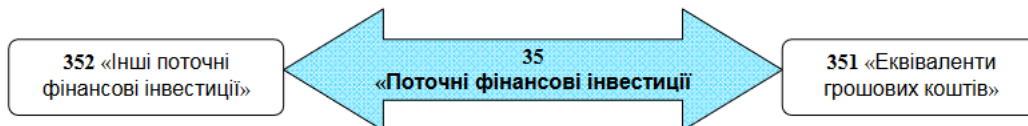
«За кожним пакетом придбаних цінних паперів в 2-х примірниках складається реєстр, який повинен мати такі обов'язкові реквізити: найменування емітента; номінальну ціну цінного паперу; купівельну вартість; номер, серію і т.і; загальну кількість; дату купівлі; дату продажу.

Розглянемо особливості обліку поточних фінансових інвестицій, «відповідно для здійснення операцій з ними «Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» передбачено рахунок 35 «Поточні фінансові інвестиції», який вміщує субрахунки:

351 «Еквіваленти грошових коштів»;

352 «Інші поточні фінансові інвестиції» [29].

Структура рахунку 35 «Поточні фінансові інвестиції» та типові бухгалтерські записи показані на рис.1.3.

Типові бухгалтерські записи за рахунком 35 «Поточні фінансові інвестиції»

за Дт		Рахунок 35 «Поточні фінансові інвестиції»	за Кт	
з	16	Оприбутковано еквіваленти грошових коштів, що надійшли в погашення довгострокової дебіторської заборгованості	14	Визначено поточні інвестиції довгостроковими
кр			31	Переведено довгострокові фінансові інвестиції до розгляду поточних
ед	41	Внесено учасником спілки пай цінним паперами іншого підприємства	971	Списано балансову вартість реалізованих фінансових інвестицій
и	46	Відображено поточні фінансові інвестиції, що надійшли як внесок до статутного капіталу		
т	50, 60	Придбано поточні фінансові інвестиції за рахунок коротко- та довгострокових позик (крім кредитів)		
о				
м				
ра				
ху				
нк				
іє				
				з дебетом рахунку

Рис.1.3. Структура рахунку 35 «Поточні фінансові інвестиції» та типові бухгалтерські записи за даним рахунком

«Фінансові інвестиції, які були придбані, обліковуються за собівартістю за дебетом рахунку 35 «Поточні фінансові інвестиції». З кредиту зазначеного рахунку собівартість інвестицій списується, якщо вони реалізуються або погашаються. Доцільно відзначити, що поточні фінансові інвестиції переважно здійснюються, маючи за мету одержати дохід у виді відсотків та в подальшому продати їх» [29].

Інвестиції, які утримуються для перепродажу, повинні бути переоцінені на дату балансу за кожною інвестицією окремо з огляду на їх справедливую вартість. У разі зростання справедливої вартості інвестиції на звітну дату – дооцінка відображається за кредитом рахунку 746 «Інші доходи». Результат зниження справедливої вартості інвестиції – уцінка – відображається за дебетом рахунку 975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій» [29].

Нарахування доходу з інвестицій у відсотках відображається за кредитом рахунку 732 «Відсотки одержані» в кореспонденції з дебетом рахунку 373 «Розрахунки за нарахованими доходами» [29].

Таблиця 1.6

Облік придбання та переоцінки поточних фінансових інвестицій

Зміст господарських операцій	Джерело	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1. Придбано поточні фінансові інвестиції за рахунок коштів банку	Шахова відомість	+153 000	35	311
2. Проведено переоцінку вартості фінансових інвестицій:	Шахова відомість			
підприємства А	Шахова відомість	+4 000	35	746
підприємства Б	Шахова відомість	+2 000	975	35
підприємства В	Шахова відомість	+5 000	35	746
3. Нараховані відсотки за інвестиціями	Шахова відомість	+18 000	373	732
4. Одержані на рахунок у банку відсотки за інвестиціями	Шахова відомість	+18 000	311	373

Джерело: [53]

Розглянемо особливості оцінки фінансових інвестицій, зокрема на дату проведення фінансових інвестицій, інакше кажучи, придбання цінних паперів, що підтверджують їх проведення, фінансові інвестиції оцінюються за первісною вартістю. Первісна вартість фінансових інвестицій – їх собівартість. Отже, залежно від мети здійснення фінансових інвестицій вони мають свої особливості під час відображення у балансі підприємства (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу

Вид інвестицій	Вартість на дату балансу	Відображення у складі	
		доходів	витрат

Продовження таблиці 1.7

Фінансові інвестиції (крім інвестицій, що	За справедливою вартістю	Сума балансової	збільшення вартості	Сума зменшення

утримуються підприємством до їх погашення або обліковуються за методом участі в капіталі)		фінансових інвестицій на дату балансу відображається у складі інших доходів	балансової вартості фінансових інвестицій на дату балансу відображається у складі інших витрат
Фінансові інвестиції, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо	За собівартістю з урахуванням зменшення корисності інвестиції		Втрати від зменшення корисності фінансових інвестицій відображаються у складі інших витрат
Фінансові інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення	За амортизованою собівартістю	Сума амортизації дисконту відображається у складі інших фінансових доходів	Сума амортизації премії відображається у складі інших фінансових витрат
Фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні підприємства та в спільну діяльність зі створенням юридичної особи (спільного підприємства)	За вартістю, що визначена за методом участі в капіталі.	Сума зменшення балансової вартості інвестицій включається до складу витрат від участі в капіталі	Сума збільшення балансової вартості інвестицій включається до складу доходу від участі в капіталі

Джерело: [53]

Розглянемо коротко особливості обліку довгострокових фінансових інвестицій. Для їх обліку «Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій і організацій» передбачено рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», призначений для узагальнення інформації про наявність та рух довгострокових інвестицій (вкладень) у цінні папери інших підприємств, установ і організацій облігації державних та місцевих позик, статутний капітал інших підприємств, створених на території країни та за кордоном, і має такі субрахунки:

«Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»;

«Інші інвестиції пов'язаним сторонам»;

«Інвестиції непов'язаним сторонам» [29].

Структура рахунку 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» наведена на рис.1.4.

Типові бухгалтерські записи за рахунком 14 «Довгострокові фінансові інвестиції»

за Дт		Рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції»	за Кт		
з	16	Відображено погашення довгострокової заборгованості цінними паперами або у вигляді передачі відповідної частки статутного капіталу	30	Відображено повернення інвестицій	з дебетом рахунка
кр			35	Переведено довгострокові фінансові інвестиції до розгляду поточних	
ед	31	Відображено внесок до статутного фонду коштами	372	Показано нараховані дивіденди за інвестиціями в асоційоване підприємство	
ит			60	Передано інвестиції в рахунок погашення короткострокової позики	
ом	35	Переведено поточні фінансові інвестиції до згляду довгострокових	97	Відображено витрати, пов'язані з реалізацією, фінансових інвестицій, необоротних активів, також результат уцінки інвестицій	
ра	377	Відображено погашення дебіторської заборгованості довгостроковими інвестиціями			
ху	50	Інвестовано грошові кошти в підприємство за рахунок отриманої довгострокової позики крім кредитів)			
нкі					
в					

Рис.1.4. Структура рахунку 14 «Довгострокові фінансові інвестиції»

Придбані фінансові інвестиції обліковуються за собівартістю за дебетом рахунка 14 «Довгострокові фінансові інвестиції». З кредиту даних рахунків собівартість інвестицій списується у разі їх реалізації або погашення. Інвестиції, які утримуються інвестором до повного їх погашення, обліковуються на рахунку 143 «Інвестиції непов'язаним сторонам».

«За інвестиціями, які утримуються інвестором до повного їх погашення, наприкінці кожного звітного періоду на суму амортизації премії зменшується балансова вартість фінансової інвестиції та відображається за дебетом рахунка 975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій». Сума амортизації дисконту збільшує балансову вартість інвестиції та записується за кредитом рахунка 746 «Інші доходи»» [21].

Нарахування доходу за інвестиціями у відсотках відображається за кредитом рахунка 732 «Відсотки одержані» в кореспонденції з дебетом рахунка 373 «Розрахунки за нарахованими доходами».

Облік інвестицій, які засвідчують відносини позики, наведений у табл. 1.8.

Облік інвестицій, які засвідчують відносини позики (придбання облігацій та амортизація премії)

№ з/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Придбані довгострокові облігації за рахунок коштів банку	143	311
2.	Нараховані відсотки за облігаціями	373	732
3.	Одержані відсотки з облігацій на рахунок у банку	311	373
4.	Нарахована амортизація премії за облігаціями	975	143
5.	Нарахована амортизація дисконту за облігаціями	143	746
6.	Повернуті облігації емітента за номінальною вартістю	311	143
7.	Списані на фінансові результати доходи з відсотків за фінансовими інвестиціями	732	79
8.	Списані на фінансові результати доходи з амортизації дисконту	746	79
9.	Списані на фінансові результати витрати на амортизацію премії	79	975

Джерело: [59]

Облік інвестицій, які засвідчують право власності на частку в майні об'єкта інвестування, ведеться на рахунку 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі». Проте в подальшому балансова вартість інвестицій повинна бути:

- зменшена на суму одержаних дивідендів пропорційно своєї частки;
- збільшена або зменшена на суму прибутку (або зменшена на суму збитку) одержаного об'єктом інвестування пропорційно своєї частки;
- збільшена або зменшена на суму будь-яких інших змін у власному капіталі об'єкта інвестування пропорційно своєї частки.

Якщо за результатами діяльності асоційованого, дочірнього або спільного підприємства отримано прибутки, то частка інвестора у прибутках такого підприємства відображається за кредитом рахунка 72 «Дохід від участі в капіталі», а якщо збитки – то за дебетом рахунка 96 «Втрати від участі в капіталі».

Будь-яке збільшення власного капіталу асоційованого, дочірнього або спільного підприємства, відповідно до частки інвестора відображається також за кредитом рахунка зменшення 72 «Дохід від участі в капіталі», а зменшення – за дебетом рахунка 96 «Втрати від участі в капіталі».

Отримані від асоційованого, дочірнього або спільного підприємства дивіденди обліковуються за дебетом рахунка 373 «Розрахунки за нарахованими доходами» і кредитом 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі».

У бухгалтерському обліку операції з врегулювання суми інвестиції, яка обліковується за методом участі в капіталі, будуть відображені таким способом (табл. 1.9):

Таблиця 1.9

Облік інвестицій за методом участі в капіталі

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Придбані акції іншої юридичної особи-емітента	+500 000	141	311
2.	Збільшено вартість інвестицій за рахунок чистого прибутку об'єкта інвестування	+210 000	141	72
3.	Зменшення вартості інвестиції на частку в зменшенні іншого додаткового капіталу	+54 000	96	141
4.	Зменшення вартості інвестиції на частку отриманих дивідендів	+120 000	373	141
5.	Одержані дивіденди на рахунок у банку від емітента	+120 000	311	373

Джерело: [53]

«Регістром синтетичного обліку довгострокових фінансових інвестицій є розділ II Журналу 4. Облік капітальних і фінансових інвестицій та інших необоротних активів (за кредитом рахунків 14, 15, 35 та субрахунку 184), до якого складається Відомість 4.2 «Відомість аналітичного обліку фінансових інвестицій»» [53].

Бухгалтерська інформація про стан інвестиційної діяльності інвестора знаходить відображення «Балансі (Звіті про фінансовий стан)» та у «Примітки до фінансової звітності». У балансі підприємства розкривається інформація про фінансові інвестиції за загальними принципами розподілу господарських засобів (активів) суб'єктів господарювання на оборотні та необоротні [11, п. 4]

Таблиця 1.10

Порядок розкриття бухгалтерської інформації про фінансові інвестиції в Балансі (Звіті про фінансовий стан) інвестора

Вид інвестицій	Стаття балансу	Рахунки Плану рахунків
Довгострокові фінансові інвестиції	1030 «Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств»	141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»
	1035 «Довгострокові фінансові інвестиції: інші фінансові інвестиції»	«Інші інвестиції пов'язаним сторонам» «Інвестиції непов'язаним сторонам»
Поточні фінансові інвестиції (крім еквівалентів грошових коштів)	1160 «Поточні фінансові інвестиції»	352 «Інші поточні фінансові інвестиції»
Еквіваленти грошових коштів	1165 «Гроші та їх еквіваленти»	351 «Еквіваленти грошових коштів»

Джерело: [59]

Інформація щодо структури фінансових інвестицій за П(С)БО 15 представлена у табл. 1.11.

Крім того, у примітках додатково наводиться інформація щодо підстав для визначення справедливої вартості фінансових інвестицій; доходів і втрат від змін справедливої вартості фінансових інвестицій за звітний період; переліку провідних асоційованих, дочірніх і спільних підприємств із зазначенням частки в інвестора у їх капіталі та методів оцінки, що використовуються для обліку таких фінансових інвестицій [8, п. 24].

Таблиця 1.11

Порядок розкриття бухгалтерської інформації про фінансові інвестиції у Примітках до фінансової звітності інвестора

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
------------------------	-----------	--------	----------------

			довгострокові	поточні
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в: асоційовані підприємства	350			
дочірні підприємства	360			
спільну діяльність	370			
Б. Інші фінансові інвестиції в: частки і паї у статутному капіталі інших підпр.	380			
акції	390			
облігації	400			
інші	410			
Разом (розд. А + розд. Б)	420			

Джерело: [56]

Отже, нами було встановлено, що облікове відображення фінансових інвестицій підприємств реалізується послідовно – проходить етапи: визнання; первісну оцінку; класифікацію; відображення на рахунках бухобліку; переоцінку на дату балансу; визнання, оцінку та відображення доходу за фінансовою інвестицією; розкриття інформації у фінансовій звітності; припинення визнання та списання.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ПрАТ «Оболонь»

ПрАТ «Оболонь» - корпорація з виробництва пива, безалкогольних і слабоалкогольних напоїв, мінеральної води. Загальні відомості про підприємство подані в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Загальні відомості про ПрАТ «Оболонь»

№ з/п	Ознака	Характеристика
	Повне найменування юридичної особи	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ОБОЛОНЬ
	Скорочена назва	ПРАТ "ОБОЛОНЬ"
	Код ЄДРПОУ	05391057
	Дата реєстрації	29.06.1993
	Керівник	Булах І.В.
	Розмір статутного капіталу, грн.	32 512 700,00 грн.
	Організаційно-правова форма	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
	Форма власності	Недержавна власність
	Види діяльності	Основний: 11.05 Виробництво пива Інші: 10.32 Виробництво фруктових і овочевих соків 11.01 Дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв
	Юридична адреса	Україна, 04212, місто Київ, ВУЛ. БОГАТИРСЬКА, будинок 3
	Адреса WEB-сайту	https://obolon.ua/ua

Джерело: складено на основі даних підприємства

До основних видів продукції, які випускає ПрАТ «Оболонь», відносяться: пиво, мінеральна вода, безалкогольні і слабоалкогольні напої, солод. Місія ПрАТ «Оболонь» - забезпечити споживачів натуральними, якісними і

доступними напоями. Головною метою діяльності ПАТ «Оболонь» є розширення ринків збуту, збільшення прибутку, найбільш повне задоволення потреб споживачів [53].

Структура корпорації «Оболонь» показана на рис.2.1.1, вона формувалася тривалий час та спрямована на розширення виробництва, перехід на сировину власного виробництва, екологічну безпеку довкілля і повну соціальну відповідальність. ПрАТ «Оболонь» об'єднує головний завод, 2 відокремлені цехи, 2 дочірніх підприємства та 4 підприємства з корпоративними правами.

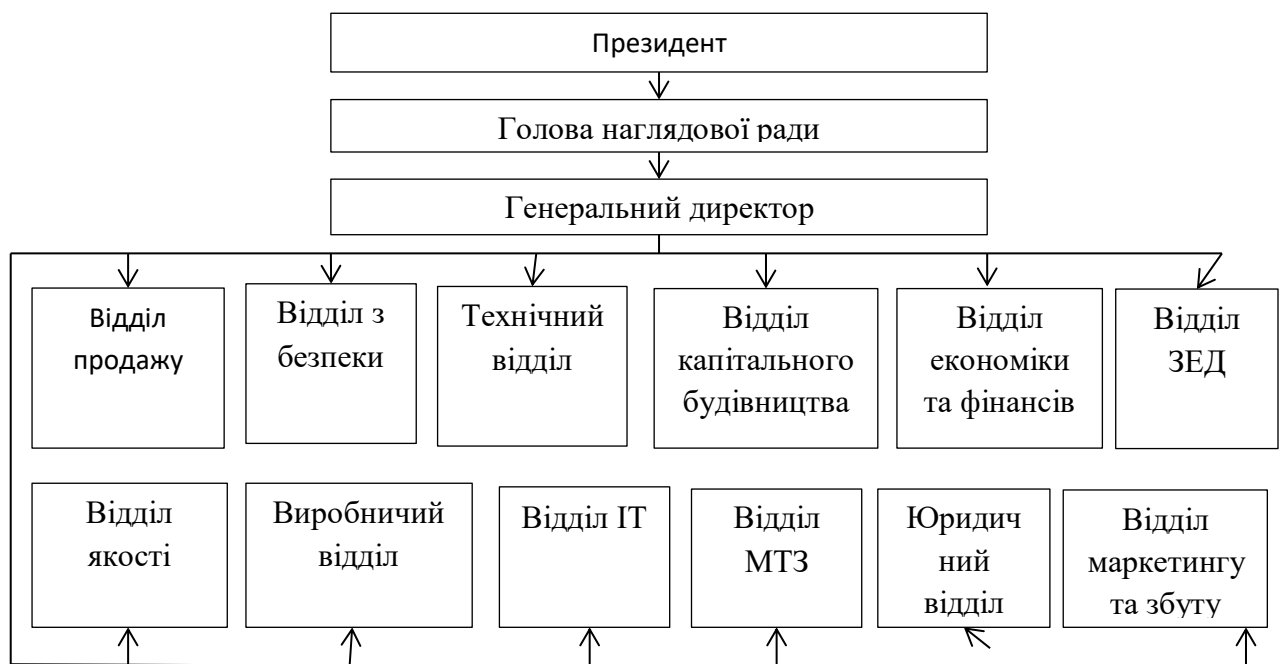

Рис. 2.1. Організаційна структура ПрАТ «Оболонь»

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Як видно з рис.2.1, ПрАТ «Оболонь» має лінійно-функціональну організаційну структуру управління, яка поєднує лінійну та функціональну структури. В ній лінійні ланки відповідальні за прийняття рішень, а функціональні підрозділи сприяють в підготовці рішень, заходів, планів. До основних переваг лінійно-функціональної структури відносяться: об'єднує переваги лінійних і функціональних структур; присутня оперативність прийняття рішень; наявна персональна відповідальність кожного управлінця за

результати діяльності; забезпечення відносно швидкої реалізації управлінських рішень завдячуючи своїй ієрархічності;

До недоліків лінійно-функціональної структури відносяться: складність регулювання зв'язку лінійних та функціональних керівників; в умовах реорганізації зростає потік інформації, що перевантажує керівників; дублюються управлінські функції; розпорошується відповідальність; відбувається надходження недостовірної інформації від функціональних управлінців до лінійних; наявний опір здійсненню організаційних змін.

Виробнича структура підприємства представлена основними та допоміжними цехами. На підприємстві діють цехи: цех розливу пива в пляшки №1, цех розливу пива в банки, цех розливу пива №2, цех розливу безалкогольних напоїв, варильний, бродильно-дріжджовий і лагерно-фільтраційний цехи. Виробнича структура наведена на рис.2.2.

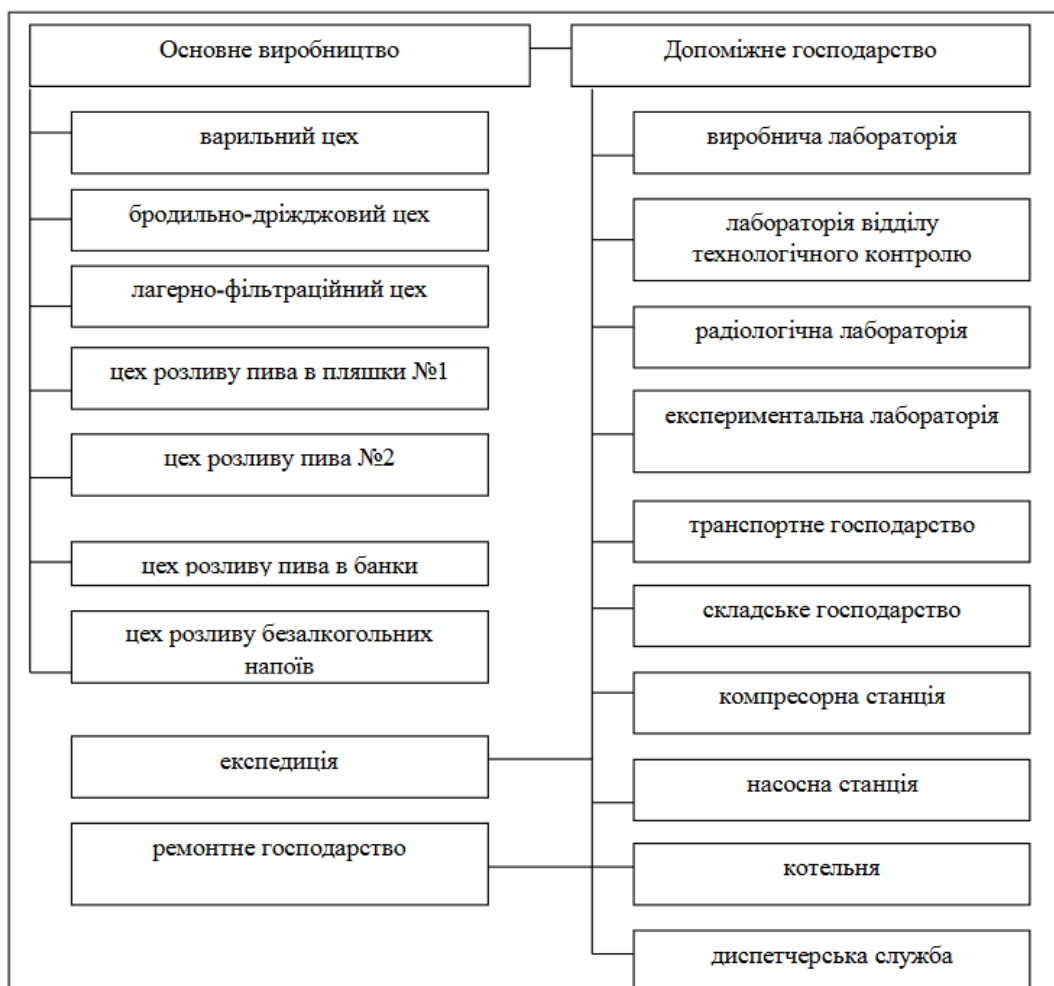

Рис.2.2. Виробнича структура ПрАТ «Оболонь»

Джерело: побудовано автором на підставі даних компанії

Надавши загальну характеристику діяльності підприємства, вважаємо за доцільне розглянути основні показники функціонування ПрАТ «Оболонь» (табл.2.2).

Таблиця 2.2

Основні техніко – економічні показники ПрАТ «Оболонь»
за 2021 – 2022 рр.

Джере- ло інфор- мації	№ з/п	Показник	од. ви- міру	2021 рік	2022 рік		
						абсо- лютне	Темп зміни %
1	2	3	4	5	6	7	8
Ф №2 2000	1	Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн.	+598659 2	+8649174	+2662582	+144,4 8
Ф №1 ПВ,1040	2	Середньооблікова чисельність персоналу	осіб	+3157	+2055	(1102)	(34,91)
р.1/р.2	3	Виробіток на 1 робітника	тис. грн.	+1896,29	+4208,84	+2312,55	+121,9 5
Ф №1 ПВ, 1070	4	Фонд річної оплати праці працівників	тис. грн.	+728365	+853060	+124695	+17,12
р.4/ р.2/ 12* 1000	5	Середньомісячна заробітна плата	грн.	+19226,1 9	+34592,86	+15366,6 7	+79,93
Ф №1 1010 (гр.3+ гр.4)/2	6	Вартість основних засобів	тис. грн.	+421008 1	+3941272	(268810)	(6,38)
р.1/ р.6	7	Віддача основних засобів	грн./ грн.	+1,42	+2,19	+0,77	+54,23
Ф №1, 1195 (гр.3+ гр.4)/2	8	Середньорічні залишки обігових коштів	тис. грн.	+157053 0	+1873573	+303043	+19,3
р.1/ р.8	9	Коефіцієнт обертання обігових коштів	обер- тів	+3,81	+4,62	+0,81	+21,26
Ф №1, 1300 (гр.3+ гр.4)/2	10	Середньорічна вартість майна	тис. грн.	+5841251	+5924320	+83069	+1,42
р.1/ р.10	11	Коефіцієнт обертання майна підприємства	раз	+1,02	+1,46	+0,44	+43,14

Продовження таблиці 2.2

Ф №2, 2550	12	Операційні витрати	тис. грн.	+605749 0	+6518826	+461336	+7,62
Ф №2, 2500	13	Матеріальні витрати	тис. грн.	+338951 7	+3617382	+227865	+6,72
р.1/ р.13	14	Матеріаловіддача	грн. /грн.	+1,77	+2,39	+0,62	+35,03
Ф №2, 2021	15	Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.	(4877463)	(5751536)	(874073)	(17,92)
р.15/ р.1* 100	16	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції	коп.	+81,47	+66,5	(14,97)	(18,37)
Ф №2, 2350	17	Чистий фінансовий результат (прибуток, збиток)	тис. грн.	(130821)	+1114681	+1245502	X
Ф №1, 1495 (гр.3+ гр.4)/2	18	Середньорічна вартість власного капіталу	тис. грн.	+260833 4	+3103842	+495507, 5	+19
р.18/ р.19 *100	19	Рентабельність (збитковість) власного капіталу	%	(5,02)	+35,91	+40,93	X

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Підсумовуючи проведені розрахунки можна відмітити наступні позитивні тенденції змін: зростання чистого доходу від реалізації на 2662582 тис.грн. або 44,48%, виробітку на одного працівника на 2312,55 тис.грн. або 121,95%, фондівіддачі на 0,77 або 54,23%, середньорічних залишків обігових коштів на 303043 тис.грн. або 19,3%, коефіцієнту обертання обігових коштів на 0,81 або 21,26%, збільшення середньорічної вартості майна на 83069 тис.грн. або 1,42%, коефіцієнту обертання майна на 0,44 або 43,14%, матеріаловіддачі на 0,62 або 35,03%, зниження витрати на 1 грн. реалізації на 14,97 коп., зростання прибутку від операційної діяльності на 1703853 тис.грн. і чистого прибутку на 1245502 тис.грн. До негативних змін відносяться: зниження чисельності персоналу при зростанні фонду річної заробітної плати працівників, що свідчить про неефективне використання персоналу, зниження залишкової вартості

основних фондів на 268810 тис.грн. або 6,38%, наявність чистого збитку в 2021 році.

Для оцінки показників фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» побудовані табл.2.3.-2.4.

Таблиця 2.3

Показники фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь»

Показник	2021 р.	2022 р.	відхилення,
	1	2	3
1.Коефіцієнт автономії	р.1495 Ф1/ р.1900 Ф.1	р.1495 Ф1/ р.1900 Ф.1	1В-1С
2.Коефіцієнт фінансування	(р.1900Ф.1- р.1495Ф1)/ р.1495 Ф1	(р.1900Ф.1- р.1495Ф1)/ р.1495 Ф1	2В-2С
3. Коефіцієнт фінансової стійкості	р.1495 Ф1/ (р.1900Ф.1- р.1495 Ф.1)	р.1495 Ф1/ (р.1900Ф.1- р.1495 Ф.1)	3В-3С
4. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	(р.1195Ф.1- р.1695Ф1)/ р.1195 Ф1	(р.1195Ф.1- р.1695Ф1)/ р.1195 Ф1	4В-4С
5. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	р.1495 Ф1/ р.1195Ф.1	р.1495 Ф1/ р.1195Ф.1	5В-5С
6. Коефіцієнт фінансової залежності	(р.1900Ф.1- р.1495Ф1)/ р.1900 Ф1	(р.1900Ф.1- р.1495Ф1)/ р.1900 Ф1	6В-6С

Джерело: побудовано автором

Коефіцієнт автономії, який характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень досягає нормативного значення – більше 0,5, збільшуючись на 0,166 в 2022 році.

Коефіцієнт фінансування, який визначається як співвідношення позиченого і власного капіталу показує швидку тенденцію зниження з 1,278 до 0,652 грн. залученого на гривню власного капіталу, та також відповідає нормативу лише в 2022 році.

Коефіцієнт фінансової стійкості, що є оберненим до попереднього показника, показує, що в 2021 році на гривню залученого капіталу приходилось 78,2 коп. власного, а в 2022 році – вже 1,533 коп., тобто відбувається позитивна

зміна – зростання показника і нормативного значення досягнуто. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами має позитивну тенденцію до підвищення в 2022 році, хоча в 2021 році ще не відповідав нормативу 0,1.

Таблиця 2.4

Показники фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» за 2021 – 2022 рр.

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
	1	2	3	4
Коефіцієнт автономії	> 0,5	0,439	0,605	+0,166
Коефіцієнт фінансування	< 1, зменшення	1,278	0,652	(0,626)
Коефіцієнт фінансової стійкості	>1, збільшення	0,782	1,533	+0,751
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	> 0,1	-0,33	0,33	+0,66
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0, збільшення	1,552	1,738	+0,186
Коефіцієнт фінансової залежності	< 0,5, зменшення	0,561	0,395	(0,166)

Джерело: побудовано на основі даних підприємства

Коефіцієнт маневреності власного капіталу, відповідає нормативу в 2021-2022 рр., зростає в 2022 році – тобто підприємство має більше можливостей розпоряджатись власним капіталом.

Коефіцієнт фінансової залежності, який показує ступінь залежності від позикових коштів також не відповідає нормативу в 2021 році, але в 2022 році ситуація виправилась.

Основні показники, які характеризують майновий стан ПрАТ «Оболонь» розглянуті в табл.2.5-2.6.

Таблиця 2.5

Показники майнового стану

Показник	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
	1	2	3
1. Коефіцієнт зносу	р.1012 Ф.1/ р.1011 Ф.1	р.1012 Ф.1/ р.1011 Ф.1	1В-1С

Продовження таблиці 2.5

2. Коефіцієнт придатності	р.1010 Ф.1/ р.1011 Ф.1	р.1010 Ф.1/ р.1011 Ф.1	2В-2С
3. Коефіцієнт оновлення	с.5 Ф.5/ р.1010 Ф.1	с.5 Ф.5/ р.1010 Ф.1	3В-3С
4. Коефіцієнт вибуття	с.8 Ф.5/ р.1010 Ф.1	с.8 Ф.5/ р.1010 Ф.1	4В-4С
5. Коефіцієнт відновлення	с.5 Ф.5/ с.8 Ф.5	с.5 Ф.5/ с.8 Ф.5	5В-5С

Таблиця 2.6

Показники майнового стану ПрАТ «Оболонь» за 2021 – 2022 рр.

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
	1	2	3	4
Коефіцієнт зносу	<0.5	0,662	0,685	+0,023
Коефіцієнт придатності	>0.5	0,338	0,315	(0,023)
Коефіцієнт оновлення	зростання	0,022	0,101	+0,079
Коефіцієнт вибуття	зменшення	0,004	0,051	+0,047
Коефіцієнт відновлення	зростання	5,5	1,98	(3,52)

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Таким чином, на підприємстві на кінець базового 2021 року спостерігався високий знос основних засобів, коефіцієнт зносу складав 0,662, відповідно коефіцієнт придатності складав 0,338. Коефіцієнт введення, хоча і перевищив коефіцієнт вибуття на кінець періоду, але лишається дуже низьким. У 2022 році ситуація суттєво не змінилась: основні засоби не оновились, коефіцієнт введення перевищує коефіцієнт вибуття, а знос з 662 зріс до 0,685, відповідно коефіцієнт відновлення зріс з 0,022 до 0,101, що є позитивним, але не виправило ситуації.

Аналіз фінансового стану ПрАТ «Оболонь» продовжено оцінкою ліквідності балансу в табл.2.7.-2.8.

Таблиця 2.7

Ліквідність балансу

Активи	Сума на кінець року		Пасиви	Сума на кінець року		Надлишок(+) Нестача(-)	
	2021 рік	2022 рік		2021 рік	2022 рік	2021 рік	2022 рік
1	2	3	4	5	6	7	8

Продовження таблиці 2.7

--	--	--	--	--	--	--	--

А1 – готові засоби платежу	Ф.1 ряд. 1165	Ф.1 ряд. 1165	П1 – термінові зобов'язання	Ф.1 ряд. 1615	Ф.1 ряд. 1615	П1- А1	П1- А1
А2 – швидколіквідні	Ф.1 ряд. 1125-1155	Ф.1 ряд. 1125-1155	П2 – поточні	Ф.1 ряд. 1695-ряд. 1615	Ф.1 ряд. 1695-ряд. 1615	П2- А2	П2- А2
А3 – середньоліквідні	Ф.1 ряд. 1195-А2-А3	Ф.1 ряд. 1195-А2-А3	П3 – середньо- і довгострокові	Ф.1 ряд. 1595+ ряд. 1700+ ряд. 1800	Ф.1 ряд. 1595+ ряд. 1700+ ряд. 1800	П3-А3	П3-А3
А4 – неліквідні	Ф.1 ряд. 1095+ ряд. 1200	Ф.1 ряд. 1095+ ряд. 1200	П4 – постійні	Ф.1 ряд. 1495	Ф.1 ряд. 1495	П4-А4	П4-А4
Баланс	Ф.1 ряд. 1300	Ф.1 ряд. 1300	Баланс	Ф.1 ряд. 1900	Ф.1 ряд. 1900	-	-
Довідково: А1+А2	А1+А2	А1+А2	Довідково: П1+П2	П1+ П2	П1+ П2	-	-
А3+А4	А3+А4	А3+А4	П3+П4	П3+ П4	П3+ П4	-	-

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Проаналізувавши дані таблиці можна зробити висновок, що зіставлення загальних груп активів і пасивів по ПрАТ має наступний вигляд:

На кінець 2021 року: А1 БП1 А2<П2 А3БП3 А4>П4

На кінець 2022 року: А1 <П1 А2 <П2 А3> П3 А4< П4

Таким чином, співставлення найбільш ліквідних активів та термінових зобов'язань приводить до висновку про недостатність цієї групи активів для термінового погашення зобов'язань в 2021-2022 рр.

Таблиця 2.8

Ліквідність балансу ПрАТ «Оболонь» за 2021 – 2022 рр.

Активи	Сума на кінець року		Пасиви	Сума на кінець року		Надлишок(+) Нестача(-)	
	2021 рік	2022 рік		2021 рік	2022 рік	2021 рік	2022 рік
	1	2		3	4	5	6
А1 – готові засоби платежу	29122	152794	П1 – термінові зобов'язання	+794275	+475713	(765153)	(322919)
А2 – швидколіквідні	556824	812237	П2 – поточні	+139017 3	+928067	(833349)	(115830)
А3 – середньоліквідні	1052861	1143308	П3 – середньо- і довгострокові	+106632 3	+986405	(13462)	+156903

Продовження таблиці 2.8

--	--	--	--	--	--	--	--

А4 – неліквідні	4154636	3946857	П4 – постійні	+254267 2	+3665011	+1611964	+281846
Баланс	5793443	6055196	Баланс	+579344 3	+6055196	-	-
Довідково: А1+А2	585946	965031	Довідково: П1+П2	+218444 8	+1403780	(1598502)	(438749)
А3+А4	5207497	5090165	П3+П4	+360899 5	+4651416	+1598502	+438749

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Співставляючи швидкоореалізовані активи і короткострокові зобов'язання бачимо, що активів недостатньо для покриття цієї групи зобов'язань в 2021- 2022 роках. При цьому сума готових засобів платежу і швидко ліквідних активів все одно не покриває суму термінових і поточних зобов'язань. Співставляючи повільноореалізовані активи і довгострокові зобов'язання бачимо, що їх достатньо в 2022 р., важкоореалізовані активи і постійні зобов'язання - бачимо, що необхідна нерівність не зберігається.

Таким чином, баланс ПрАТ «Оболонь» не можна вважати ліквідним.

Продовжується аналіз ліквідності і платоспроможності розрахунком показників в табл.2.9 - 2.10. Загальний коефіцієнт покриття, який характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільш легко реалізованої частини активів – оборотних коштів відповідає нормативному показнику 1-2 на кінець 2022 року, хоча в 2021 році був нижчий за норматив.

Таблиця 2.9

Показники ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Оболонь»

за 2021 – 2022 рр.

Показник	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
	1	2	3
1.Загальний коефіцієнт покриття	р.1195 Ф.1/ р. 1695 Ф.1	р.1195 Ф.1/ р. 1695 Ф.1	1В-1С
2.Проміжний коефіцієнт покриття (коефіцієнт критичної ліквідності)	р.(1125- 1165) Ф.1/ р. 1695 Ф.1	р.(1125- 1165) Ф.1/ р. 1695 Ф.1	2В-2С

Продовження таблиці 2.9

--	--	--	--

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	p.1165 Ф.1/ p.1695 Ф.1	p.1165 Ф.1/ p.1695 Ф.1	3В-3С
Коефіцієнт відволікання оборотних активів:			
4. у запаси	p.1100 Ф.1/ p.1195 Ф.1	p.1100 Ф.1/ p.1195 Ф.1	4В-4С
5. у дебіторську заборгованість	p.(1125- 1155) Ф.1/ p.1195 Ф.1	p.(1125- 1155) Ф.1/ p.1195 Ф.1	5В-5С
6. Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	p.1100 Ф.1/ p.1695 Ф.1	p.1100 Ф.1/ p.1695 Ф.1	6В-6С
7. Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	(p.1195Ф.1- p.1695 Ф.1)/ P.1100 Ф.1	(p.1195Ф.1- p.1695 Ф.1)/ P.1100 Ф.1	7В-7С
8. Коефіцієнт маневрування	p.1495 Ф1/ p.1195Ф.1	p.1495 Ф1/ p.1195Ф.1	8В-8С

Джерело: побудовано автором

Проміжний коефіцієнт покриття, який показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство спроможне погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів, в 2021 році менший за нормативне значення 0,6-0,7, але в 2022 році складає 0,69, тобто ситуація нормалізувалась.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який показує, яку частину короткострокових зобов'язань підприємство може погасити найближчим часом значно зростає на протязі 2-х років на 0,096, але в 2021- 2022 рр. не відповідає нормативу, тобто грошових коштів не достатньо для покриття найтерміновіших зобов'язань.

Таблиця 2.10

Показники ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Оболонь»

за 2021 – 2022 рр.

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
1	2	3	4	5
Загальний коефіцієнт покриття	+1-2	+0,75	+1,5	+0,75
Проміжний коефіцієнт покриття (коефіцієнт критичної ліквідності)	+0,7-0,8	+0,27	+0,69	+0,42
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	+0,2-0,25	+0,013	+0,109	+0,096
Коефіцієнт відволікання оборотних активів:				

Продовження таблиці 2.10

--	--	--	--	--

у запаси	-	+0,64	+0,54	(0,1)
у дебіторську заборгованість	-	+0,34	+0,39	+0,05
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	-	+0,48	+0,81	+0,33
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	зростання	(0,52)	+0,62	+1,14
Коефіцієнт маневрування	зростання, більше 0,1	+1,55	+1,74	+0,19

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Коефіцієнт відволікання оборотних активів у запаси свідчить про скорочення питомої ваги запасів в структурі активів, з 64% до 54% в 2022 році. Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість підвищився з 34% в 2021 році до 39% в 2022.

Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань достатньо високий в 2021 році – 0,48, але ще зростає на 0,33 в 2022 році.

Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів, значно зросла в 2022 році на 1,14, і лише в 2022 році відповідає нормативному значенню – більше 0,1. Коефіцієнт маневреності, який показує ступінь мобільності власних засобів підприємства, більше 0, що свідчить про наявність у підприємства можливостей маневрувати власними коштами, і в 2022 році показник підвищився.

Оцінка ділової активності розглянута в табл.2.11.

Таблиця 2.11

Показники ділової активності ПрАТ «Оболонь» за 2021 – 2022 рр.

Показник	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
1	2	3	4
1.Коефіцієнт оборотності активів	р.2000 Ф.2/ р.1900 Ф.1	р.2000 Ф.2/ р.1900 Ф.1	1В-1С
2.Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	р.2000 Ф.2/ р.(1125- 1155) Ф.1	р.2000 Ф.2/ р.(1125- 1155) Ф.1	2В-2С
3.Період оборотності дебіторської заборгованості, днів	365/ Коб.д.з	365/ Коб.д.з	3В-3С
4.Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	р.2050 Ф.2/ р.(1610-1650) Ф.1	р.2050 Ф.2/ р.(1610-1650) Ф.1	4В-4С

Продовження таблиці 2.11

--	--	--	--

5.Період оборотності кредиторської заборгованості, днів	365/ Коб.к.з.	365/ Коб.к.з.	5В-5С
6.Коефіцієнт оборотності запасів	р.2050 Ф.2/ р.1100 Ф.1	р.2050 Ф.2/ р.1100 Ф.1	6В-6С
7.Тривалість оборотності запасів, днів	365/ Коб.з.	365/ Коб.з.	7В-7С
8.Тривалість операційного циклу, днів	Тоб.з. + Тоб.д.з.	Тоб.з. + Тоб.д.з.	8В-8С
9.Коефіцієнт оборотності оборотних коштів, днів	р.2000 Ф.2/р.1195 Ф.1	р.2000 Ф.2/р.1195 Ф.1	9В-9С

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Таким чином, активи підприємства обертаються достатньо повільно, хоча в 2022 році спостерігається деяке прискорення на 0,395. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості максимізується в 2021 році, а отже і тривалість його обороту мінімальна в 2021 році. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості має стійку позитивну тенденцію до зростання, відповідно і знижується тривалість її обертання. Коефіцієнт оборотності запасів максимізувався в 2022 році, відповідно тривалість обороту запасів найменша в 2022 році. Тривалість операційного циклу скорочується в 2022 році, що також є позитивним. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів також показує позитивну тенденцію зростання.

Таблиця 2.12

Показники ділової активності ПрАТ «Оболонь» за 2021 – 2022 рр.

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
1.Коефіцієнт оборотності активів	зростання	+1,033	+1,428	+0,395
2.Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	зростання	+10,751	+10,649	(0,102)
3.Період оборотності дебіторської заборгованості, днів	зниження	+33,95	+34,28	+0,33
4.Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	зниження	+3,91	+5,43	+1,52
5.Період оборотності кредиторської заборгованості, днів	зростання	+93,35	+67,22	(26,13)
6.Коефіцієнт оборотності запасів	зростання	+4,69	+5,07	+0,38
7.Тривалість оборотності запасів, днів	зниження	+77,83	+71,99	(5,84)
8.Тривалість операційного циклу, днів	зниження	+111,78	+106,27	(5,51)

Продовження таблиці 2.12

--	--	--	--	--

9. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів, днів	зростання	+3,65	+4,1	+0,45
--	-----------	-------	------	-------

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Аналіз фінансових результатів почато із оцінки динаміки прибутку ПрАТ «Оболонь» в 2021- 2022 рр. в табл.2.13 – 2.14.

Таблиця 2.13

Аналіз фінансових результатів підприємства

Показник	2021 р.	2022 р.	Абсолютний приріст 2022 р.
	1	2	3
1. Прибуток від реалізації продукції	Ф.2 ряд. 2090	Ф.2 ряд. 2090	1В-1С
2. Прибуток від іншої операційної діяльності	А3-А1	В3-В1	2В-2С
3. Прибуток від операційної діяльності (загальний)	Ф.2 ряд. 2190 (2195)	Ф.2 ряд. 2190 (2195)	3В-3С
4. Прибуток від фінансової діяльності	А5-А3	В5-В3	4В-4С
5. Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	Ф.2 ряд. 2290 (2295)	Ф.2 ряд. 2290 (2295)	5В-5С
6. Чистий прибуток	Ф.2 ряд. 2350 (2355)	Ф.2 ряд. 2350 (2355)	6В-6С

Таблиця 2.14

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Оболонь» за 2021– 2022 рр., тис. грн.

Показник	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення 2022 р.
	1	2	3
Валовий прибуток	+1109129	+2897638	+1788509
Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток)	+5007	+1708860	+1703853
Прибуток від фінансової діяльності	(155597)	(274065)	(118468)
Фінансовий результат до оподаткування	(150590)	+1434795	+1585385
Чистий фінансовий результат (прибуток)	(130821)	+1114681	+1245502

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Підсумовуючи наведені вище дані можна побачити, що в 2022 році зростають майже всі види прибутку, зокрема, прибуток від реалізації на 1788509 тис.грн. в 2022 році, прибуток від операційної діяльності на 1703853 тис.грн.,

від звичайної діяльності до оподаткування на 1585385 тис.грн., чистий прибуток – на 1245502 тис.грн., підвищується збиток від іншої операційної діяльності на 84656 тис.грн. і від фінансової діяльності на 118468 тис.грн.

Отже, провадження деяких видів діяльності супроводжується отриманням збитків, на що слід звернути особливу увагу.

Основні показники рентабельності ПрАТ «Оболонь» наведені в табл.2.15 – 2.16.

Таблиця 2.15

Динаміка основних показників рентабельності

Показник	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
	1	2	3
1. Рентабельність продукції,%	р.2350 (2355) Ф.2/ р.2050 Ф.2	р.2350 (2355) Ф.2/ р.2050 Ф.2	1В-1С
2. Рентабельність майна, %	р.2350 (2355) Ф.2/ р.1900 Ф.1	р.2350 (2355) Ф.2/ р.1900 Ф.1	2В-2С
3. Валова рентабельність продаж, %	р.2090 (2095) Ф.2/ р.2000 Ф.2	р.2090 (2095) Ф.2/ р.2000 Ф.2	3В-3С

Таблиця 2.16

Динаміка основних показників рентабельності

ПрАТ «Оболонь» за 2021- 2022 роки

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.	відхилення, 2022/ 2021
	1	2	3	4
1. Рентабельність продукції,%	збільшення	(2,68)	+19,38	+22,06
2. Рентабельність майна, %	збільшення	(2,26)	+18,41	+20,67
3. Валова рентабельність продаж, %	збільшення	+22,74	+50,38	+27,64

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Всі розраховані показники рентабельності підприємства мають однакову характеристику змін – вони менше 0 в 2021 році, в 2022 році суттєво збільшуються

до позитивного рівня.

Підприємство в останні роки не використовувало чистий прибуток на поповнення фондів чи інші цілі, він залишається у складі власного капіталу у вигляді нерозподіленого прибутку.

Підсумовуючи розрахунки можна сказати, що для підвищення прибутковості і рентабельності підприємству необхідно: відмовитись від виробництва нерентабельної продукції, зменшувати непродуктивні витрати, використовувати прогресивні технології в своїй роботі, посилювати мотиваційний чинник для підвищення продуктивності праці персоналу тощо.

Отже, розглянувши організаційно-економічну характеристику підприємства, перейдемо до розгляду організації його обліку.

Ведення бухгалтерського обліку здійснюється на ПрАТ «Оболонь» згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і НП(С)БО та П(С)БО на основі Наказу про облікову політику № 1/0/3-14 від 02.01.2021 року, внесення змін відповідно до наказу № 1/1/3-14 від 02.09.2015 р. ПрАТ «Оболонь» складає та подає консолідовану фінансову звітність. За бухгалтерський облік на підприємстві відповідальна бухгалтерія, структура якої наведена на рис.2.3.

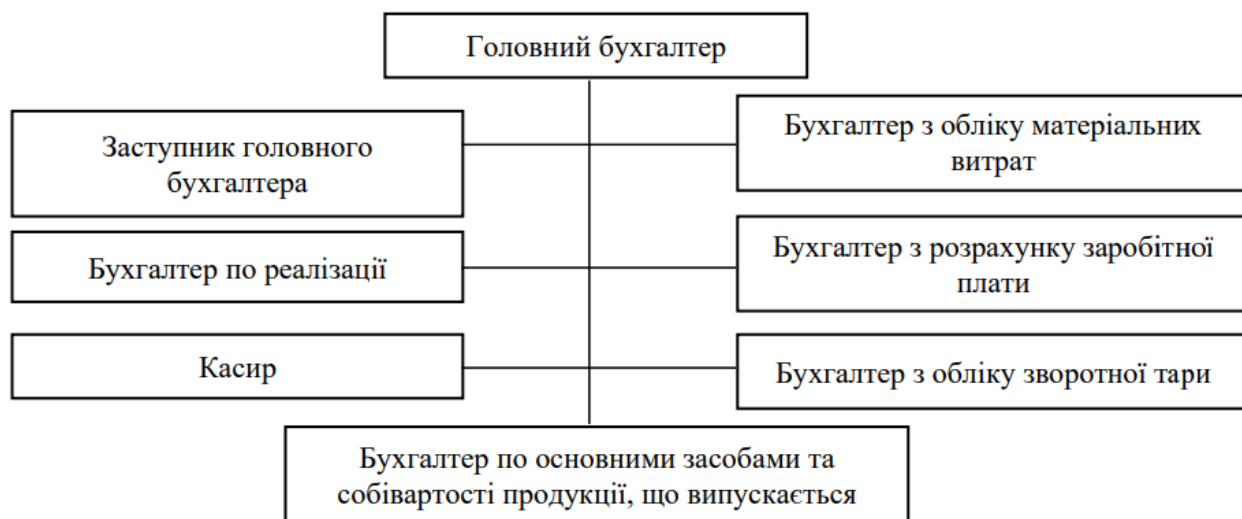

Рис. 2.3. Структура бухгалтерії ПрАТ «Оболонь»

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення, фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів та звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе Генеральний директор товариства.

Генеральному директору безпосередньо підпорядкований Головний бухгалтер ПрАТ «Оболонь», який має наступні обов'язки:

- здійснює контроль за додержанням ПрАТ «Оболонь» усіх методологічних основ, на яких базується бухгалтерський облік;
- складає звітність товариства відповідно до встановлених термінів;
- контролює правильне відображення операцій на рахунках;
- бере участь в оформленні документів, які стосуються нестач, крадіжок;
- здійснює контроль роботи відділу.

В свою чергу, заступник Головного бухгалтера веде облік за податками і платежами, облік адміністративних витрат, податкових зобов'язань, витрат на збут, страхових резервів тощо. Він є відповідальним за подання звітів стосовно касових операцій; використання за призначенням касових книг; оформлення документів, нормативно-правових актів; обробка та подання потрібних документів у встановлені терміни.

Бухгалтери з розрахунку заробітної плати здійснюють її нарахування та є відповідальними за всі операції, з нею пов'язані. 2 бухгалтери ПрАТ «Оболонь» ведуть облік розрахункових та касових операцій, інші – відповідальні за розрахунки з персоналом.

Бухгалтери з розрахунку заробітної плати відповідальні за ведення касових книг, виписку прибуткових та видаткових касових ордерів, а також здійснюють обробку платіжних доручень, за потребою здійснюють звірку за операціями.

Бухгалтери з обліку собівартості обробляють та групують інформацію у відповідності до статей калькуляції і економічних елементів. Вони здійснюють

структурний аналіз собівартості продукції, контролюють відхилення від планових показників. До їх основних завдань відносяться:

- розрахунок та облік виробничих витрат;
- складання калькуляції;
- складання первинних документів, які необхідні для обліку операційних витрат тощо.

Бухгалтери, які здійснюють облік основних засобів товариства, наділені наступними обов'язками:

- аналітичний та синтетичний облік основних засобів, які були одержані в лізинг, орендові або ж є власними;
- контроль стану незавершеного будівництва;
- аналіз доцільності використання основних засобів ПрАТ «Оболонь»;
- облік нематеріальних активів;
- нарахування амортизації, зносу на основні засоби та нематеріальні активи.

Бухгалтери з обліку запасів та зворотної тари здійснюють облік запасів, тари, напівфабрикатів. До основних їх обов'язків відносяться:

- аналітичний та синтетичний облік запасів, тари, готових запасів, продукції на складі тощо на підприємстві;
- контроль за витратами матеріалів.

В обов'язки касира входить: здійснення операцій, що пов'язані з видачею готівки через касу підприємства, збереження прийнятих цінностей; одержання в установках банку готівки, записи в касовій книзі операцій одержання і видачі готівки за кожним прибутковим касовим ордером і видатковим документом в день їх надходження або видавання, підписання прибуткових касових ордерів та видаткових документів після одержання та видачі готівки; видача видаткових касових ордерів на фактично видані суми по платіжних відомостях; щоденне виведення залишку грошових коштів в касі; обов'язки по збереженню в касі грошових документів, цінних паперів тощо.

Наказ про облікову політику - це основний документ, який встановлює порядок обліку фінансових інвестицій на підприємствах. Зокрема, облік

фінансових інвестицій буде здійснюватися ефективно, якщо облікова його політика буде передбачати наступне:

- буде наявна класифікація фінансових інвестицій, що не буде суперечити чинному законодавству;

- оцінка фінансових інвестицій буде враховувати процедуру визначення справедливої вартості, амортизованої собівартості тощо;

- буде забезпечене своєчасне і повне документування операцій з фінансовими інвестиціями, зокрема, щодо розробки первинних документів, графіку документообігу, процедури контролю його дотримання;

- буде забезпечено ведення синтетичного і аналітичного обліку фінансових інвестицій, у тому числі розробка аналітичних облікових регістрів, процедур контролю повноти та достовірності інформації в них;

- буде забезпечено ведення підсумкового обліку у відповідних регістрах, зокрема, Головній книзі, та формування показників фінансовій звітності. Формуючи облікову політику в частині фінансових інвестицій, потрібно врахувати всі її складові.

Згідно з Наказом про облікову політику здійснюється інвентаризація активів та зобов'язань на ПрАТ «Оболонь», під час якої працівники підприємства базуються на даних Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань.

Для складання фінансової звітності встановлена межа суттєвості на ПрАТ «Оболонь» складає 20000 гривень. Згідно з обліковою політикою ПрАТ «Оболонь», основним засобом вважається необоротний актив вартістю більше 6000 грн., що був придбаний та на момент обліку утримуваний ним для подальшого використання під час виробництва та постачання продукції, товарів або для надання послуг або необоротний актив вартість якого менше 6000 грн.

Активи, очікуваний термін експлуатації яких є більше за 1 рік, а вартість не більше 6000 гривень відносяться до інших необоротних матеріальних активів. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів на підприємстві відбувається з використанням прямолінійного методу. Амортизація інших

необоротних матеріальних активів нараховується у розмірі 100% від їх первісної вартості під час їх передачі в експлуатацію.

Малоцінні та швидкозношувальні предмети, які використовуються ПрАТ «Оболонь» у діяльності не більше року, списуються одразу при відпуску їх в експлуатацію. Їх виключають зі складу активів, із подальшою організацією їх оперативного-кількісного обліку за місцями експлуатації й відповідальними особами протягом всього строку їх фактичного використання.

При вибутті запасів на досліджуваному підприємстві для їх оцінки використовується метод середньозваженої собівартості.

Згідно з Наказом про облікову політику ПрАТ «Оболонь» величина резерву сумнівних боргів визначається як добуток суми дебіторської заборгованості за відвантажену продукцію, товари, надані роботи або послуги, на коефіцієнт сумнівності. Коефіцієнт сумнівності на ПрАТ «Оболонь» становить 0,015 (1,5 %)

Списання безнадійної дебіторської заборгованості проводиться головним бухгалтером ПрАТ «Оболонь» із складу активів підприємства з одночасним зменшенням РСБ та зарахування суми списаної заборгованості на 071 «Списана дебіторська заборгованість».

Консолідована фінансова звітність ПрАТ «Оболонь» включає показники фінансової звітності ТОВ «Пивоварня Зібєрта» та ДП ПрАТ «Оболонь» «Красилівське».

Облік доходів та витрат проводиться відповідно до П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати».

Керівник відділу фінансового аналізу та бюджетного планування подає до бухгалтерії зведений розрахунок фінансових інвестицій за методом участі у капіталі до 27 числа місяця наступного за звітнім кварталом.

Дані про виробничу потужність обладнання у розрізі цехів подаються до бухгалтерії керівником планово-економічного відділу до 30.04 відповідного року з метою подальшого проведення розрахунків розподілу загально-виробничих витрат.

Дані аналітичного обліку використовуються для узагальнення інформації про витрати підприємства за елементами. Ведення бухгалтерського обліку на ПрАТ «Оболонь» відбувається без використання рахунків 8 класу Плану рахунків бухгалтерського обліку Контроль за виконанням наказу про облікову політику покладається на головного бухгалтера. Податковий облік на підприємстві здійснюється відповідно до вимог Податкового законодавства України. ПрАТ «Оболонь» перебуває на загальній системі оподаткування.

На ПрАТ «Оболонь» методологічні засади організації обліку інвестицій регламентовані НП(С)БО 12 “Фінансова інвестиції” та Інструкцією про застосування Плану рахунків № 291.

Аналітичний облік фінансових інвестицій на ПрАТ «Оболонь» проводиться за кожною інвестицією. Для зведеного обліку використовують Журнал № 4 (розділ II) і Відомість № 4.2 і Відомість № 18, або електронні реєстри. У Балансі поточні фінансові інвестиції відображаються у складі оборотних активів (II розділ активу).

Інформація про рух поточних фінансових інвестицій у ПрАТ «Оболонь» узагальнена на рахунку 35 “Поточні фінансові інвестиції”, який служить для обліку інвестиції в акції, облігації, депозитні сертифікати, які були куплені, маючи за мету перепродати протягом 12 місяців.

За дебетом рахунка “Поточні фінансові інвестиції” відображаються вартість придбаних еквівалентів грошових коштів (субрахунок 351) та інших поточних фінансових інвестицій (субрахунок 352) за їхньою собівартістю, а також суми дооцінки при збільшенні справедливої (ринкової) вартості. Сальдо дебетове показує справедливу вартість фінансових інвестицій на дату балансу.

Відповідно, за кредитом рахунка 35 ПрАТ «Оболонь» списує балансову вартість реалізованих (вибувших) інвестицій та суми їх переоцінки. У бухгалтерському балансі сальдо за рахунком 35 відображено складі поточних активів.

Оцінювання та облік фінансових інвестицій на ПрАТ «Оболонь» здійснюються за кожною фінансовою інвестицією. Наведемо приклад (табл.2.17).

Таблиця 2.17

Оцінювання та облік фінансових інвестицій

№	Господарська операція	Д-т	К-т
1	Придбання 1000 акцій іншого підприємства на суму 13000 грн. Витрати, пов'язані з придбанням = 1150 грн. (13000+1150)	35 «Поточні фінансові інвестиції»	31 «Рахунки в банках»
2	Підприємство А отримало від підприємства Е дивіденди у сумі 0,8 гривні на одну акцію (1000*0.8)	31 «Рахунки в банках»	73 «Інші фінансові доходи»
3	Підприємство А продало 300 акцій підприємства В за ціною 18 грн за акцію. Сума отриманих грошових коштів (300*18). Собівартість реалізованих акцій (300* (14 150 : 1 000))	31 «Рахунки в банках» 971 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»	741 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій» 35 «Поточні фінансові інвестиції»
4	Закриття рахунків, відображення фінансового результату від реалізації	741 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій» 793 «Результат від іншої діяльності»	793 «Результат від іншої діяльності» 971 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»

Джерело: побудовано на основі даних підприємства

Фінансові інвестиції, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо, мають бути відображені в Балансі за їх фактичною собівартістю з урахуванням зменшення корисності інвестиції. Втрати від зменшення корисності відображаються в обліку у складі статті «Інші витрати», при цьому одночасно зменшується балансова вартість фінансових інвестицій.

Наведемо інший приклад. Підприємство ПрАТ «Оболонь» володіє акціями підприємств В, С. На 31.12.22 р. балансова вартість кожної інвестиції становила (табл.2.18).

Таблиця 2.18

Вихідні дані стосовно акцій, якими володіє ПрАТ «Оболонь»

Показник	Собівартість придбаних акцій	Справедлива вартість акцій на 31. 12.22 р.
Інвестиція в акції підприємства В	+1 000	+1 500
Інвестиція в акції підприємства С	+1600	+1 400
Вартість інвестиційного портфеля	+2600	+2900

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Відповідно, в обліку проведення переоцінки акцій до справедливої вартості відобразиться наступними такими записами (табл.2.19).

Таблиця 2.19

Господарські операції переоцінки акцій до справедливої вартості

№	Господарська операція	Д-т	К-т	Сума, грн
1	Переоцінка інвестицій підприємства В (1500 - 1000)	35 «Поточні фінансові інвестиції»	74 «Інші доходи»	+500
2	Переоцінка інвестицій підприємства С(1600 - 1400)	975 «Уцінка необоротних активів та фінансових інвестицій»	35 «Поточні фінансові інвестиції»	+200

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Для обліку довгострокових інвестицій на ПрАТ «Оболонь» використовують рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції». За дебетом рахунка відображена вартість довгострокових інвестицій, за кредитом - їх вибуття або ж зменшення вартості, а також отримання дивідендів від об'єкта інвестування, якщо облік інвестицій ведеться за методом участі в капіталі.

Як вже було відзначено в теоретичному розділі даної роботи, рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» має наступні субрахунки:

- 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»;
- 142 «Інші інвестиції пов'язаним сторонам»;
- 143 «Інвестиції непов'язаним сторонам».

Облік фінансових інвестицій до погашення (боргових цінних паперів), якими володіє підприємство, має свої відмінності від обліку інших фінансових інвестицій. Відзначимо, що боргові цінні папери включають облігації, казначейські зобов'язання, депозитні сертифікати, вони підтверджують право

отримати фіксований дохід та повернення номінальної вартості у передбачений у цінному папері термін. Боргові цінні папери первісно оцінюються та відображаються в бухгалтерському обліку за собівартістю. У подальшому фінансові інвестиції до погашення, згідно з П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», відображаються на дату балансу за амортизованою собівартістю.

Разом з нарахуванням відсотку (доходу від фінансових інвестицій), сума амортизації дисконту чи премії нараховується і відображається у складі інших фінансових доходів чи інших фінансових витрат, при цьому одночасно збільшується або зменшується балансова вартість фінансових інвестицій. У випадку, коли вартість придбання облігацій або аналогічних цінних паперів буде перевищувати їх номінальну вартість, при кожному нарахуванні відсотків, буде списуватися частина різниці між купівельною і номінальною вартістю, яка визначається залежно від періодичності одержання доходу.

Дані події в обліку будуть відображені наступним чином:

- на суму доходу (відсотків), що буде отримано за даними цінними паперами, відбувається запис Дебет 373 «Розрахунки за нарахованими доходами», Кредит 732 «Відсотки одержані»;

- одночасно відбувається списання частки різниці між купівельною та номінальною вартістю: Дебет 95 «Фінансові витрати», Кредит 143 «Інвестиції непов'язаним сторонам»;

- якщо вартість придбання боргових цінних паперів є нижчою, ніж їх номінальна вартість, то при нарахуванні доходу відображається зростання фінансової інвестиції: Дебет 143 «Інвестиції непов'язаним сторонам», Кредит 73 «Фінансові доходи».

Облік довгострокових фінансових інвестицій перебуває в залежності від рівня впливу та контролю інвестора за операційною та фінансовою політиками підприємства, у яке інвестовані кошти.

«Фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні підприємства та в спільну діяльність зі створенням юридичної особи (спільного підприємства) на дату балансу відображаються за вартістю, що визначена за методом участі в капіталі.

Фінансові інвестиції, що обліковуються за методом участі в капіталі, на дату балансу відображаються за вартістю, що визначається з урахуванням зміни загальної величини власного капіталу об'єкта інвестування, крім тих, що є результатом операцій між інвестором і об'єктом інвестування».

«За справедливою вартістю довгострокові фінансові інвестиції відображаються, якщо:

- інвестиції придбані та утримуються винятково з метою її наступного перепродажу впродовж короткострокового періоду;

- асоційоване підприємство (або спільне підприємство) здійснює свою діяльність в умовах, які суттєво обмежують її здатність передавати кошти інвестору (учаснику спільного підприємства) впродовж довгострокового періоду».

Довгострокові фінансові інвестиції у дочірні підприємства відображаються материнською компанією за справедливою вартістю, коли вони виключаються при консолідації фінансових звітів згідно з П(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність».

Учасники здійснення спільної діяльності, крім контролюючого учасника, також ведуть облік фінансових інвестицій за справедливою вартістю. Дивіденди відображаються інвестором у періоді, коли вони були оголошені підприємством, яке є об'єктом інвестування.

Обліку за методом участі в капіталі передбачає, що інвестор отримав дохід від інвестиції, який еквівалентний частці власності. Якщо підприємство, в яке вкладені кошти, отримало дохід за звітний період, то пропорційна частка даного доходу збільшує (або, у разі втрат, зменшує) суму інвестицій у інвестора з одночасним відображенням доходу (втрат) у Звіті про фінансові результати. Дохід відображається наступним записом: Дебет 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі»; Кт721 «Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства»; Кт 722 «Дохід від спільної діяльності»; Кт 723 «Дохід від інвестицій у дочірні підприємства».

Втрати відображаються записом: Дт 961 «Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства»; Дт 962 «Втрати від спільної діяльності»; Дт 963 «Втрати від інвестицій у дочірні підприємства»; Кт 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі». Залишки за рахунками 72 «Дохід від участі в капіталі» та 96 «Втрати від участі в капіталі» у кінці звітнього періоду списуються на субрахунок 792 «Результат фінансових операцій». Дивіденди відображаються в бухгалтерському обліку таким записом: Дт 373 «Розрахунки за нарахованими Доходами»; Кт 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі».

Наведемо приклад. ПрАТ«Оболонь» 1 червня 2022 року придбало 25000 акцій підприємства Д за ціною 1,5 грн. одну за акцію на загальну суму 37500 грн (номінальна вартість акції становить 1 грн). На дату продажу своїх акцій компанія Д мала 65200 випущених простих акцій. За 2022 рік компанія Д оголосила прибуток у розмірі 10000 грн (інших змін у капіталі немає), і дивіденди в розмірі 3000 грн. Підприємство володіє 40 % (25000: 65200·100 %) голосів компанії Д, тобто має суттєвий вплив на компанію Д.

Виходячи із цього, ПрАТ «Оболонь» повинне обліковувати довгострокові фінансові інвестиції в компанію Д, використовуючи метод участі в капіталі (табл. 2.20).

Таблиця 2.20

Облік довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі

№	Господарська операція	Д-т	К-т	Сума, грн
1	ПрАТ«Оболонь» в обліку зробило запис	141	31	+37 500
2	На дату оголошення прибутку компанією Д ПрАТ «Оболонь» визнало свою частку доходу в доходах компанії Д (10000 * 40 %), грн	141	721	+4000
3	Відображення дивідендів у бухгалтерському обліку ПрАТ«Оболонь» (3000*40 %), грн	373	141	+1200
4	ПрАТ «Оболонь» отримало нараховані дивіденди, грн	31	373	+1200

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Отже, на ПрАТ «Оболонь» облік фінансових інвестицій здійснюється відповідно до діючого законодавства та чинних стандартів бухгалтерського обліку.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь»

Основними видами продукції, яку випускає корпорація «Оболонь», є пиво, безалкогольні напої, питна та мінеральна води, слабоалкогольні напої, пивоварний солод, снеки. Основним ринком збуту є Україна.

Характеристика видів продукції, яку випускає ПрАТ «Оболонь» показана в табл.2.21, як видно, її перелік дуже широкий та різноманітний, тому кожен споживач може обрати напій на свій смак.

На рис.2.4 представлено структуру асортиментного портфелю ПрАТ «Оболонь» за 2022 рік. 56,43% в асортиментному портфелі складає пиво, 14,18% - безалкогольні напої та 15,49% - снеки.

Таблиця 2.21

«Характеристика продукції ПрАТ «Оболонь»

Вид продукції	
Пиво	Ніке, Zlata Praha, Carling, Carling Royal, Оболонь (Світле, Розливне, Преміум, Соборне, Живе, Міцне, Оксамитове, безалкогольне), Зіберт (баварське, світле, бочкове), Десант (світле, міцне), Охтирське (Козацьке, Гусарське, Золоте перо, світле, Традиційне), Жигулівське, Фастівське Жигулівське, Охтирське Жигулівське.
Безалкогольні напої	Живчик в асортименті, Лимонад, Сітро, Оболонь Лайм, Кола, Ріо-де-мохіто, Кола нова з лимоном, Квас Старокиївський
Мінеральна вода	Оболонська в асортименті («Оболонська», «Оболонська-2», «Оболонська плюс лимон», «Оболонська негазована»), «Прозора» (негазована, газована), Регіональна продукція – «Охтирська», «Підгірська», вода – «Аквабаланс»
Слабоалкогольні напої	IceLife Екстрім, Ріо-де-Мохіто Лайм, Ріо Маргарита, Ріо Піна Колада, Бренді-кола, Ром-кола Джин-тонік, Віскі вишня
Промислові товари	солод, пивна дробина, бандажна стрічка, ПЕТф-преформа (полімерна заготовка, з якої шляхом видування отримують пляшку для пакування рідин, газованих та негазованих продуктів)

Снеки	Сухарики «Оболонські» в асортименті - житньо-пшеничні зі смаком «Барбекю», пшеничні зі смаком «Сметани з зеленню», пшеничні за смаком «Сиру», житньо-пшеничні за смаком «Холодцю та хрону», пшеничні за смаком «Червоної ікри», житньо-пшеничні зі смаком «Бекону», пшеничні за смаком «Краба».
-------	---

Джерело: побудовано автором на підставі даних компанії» [53]

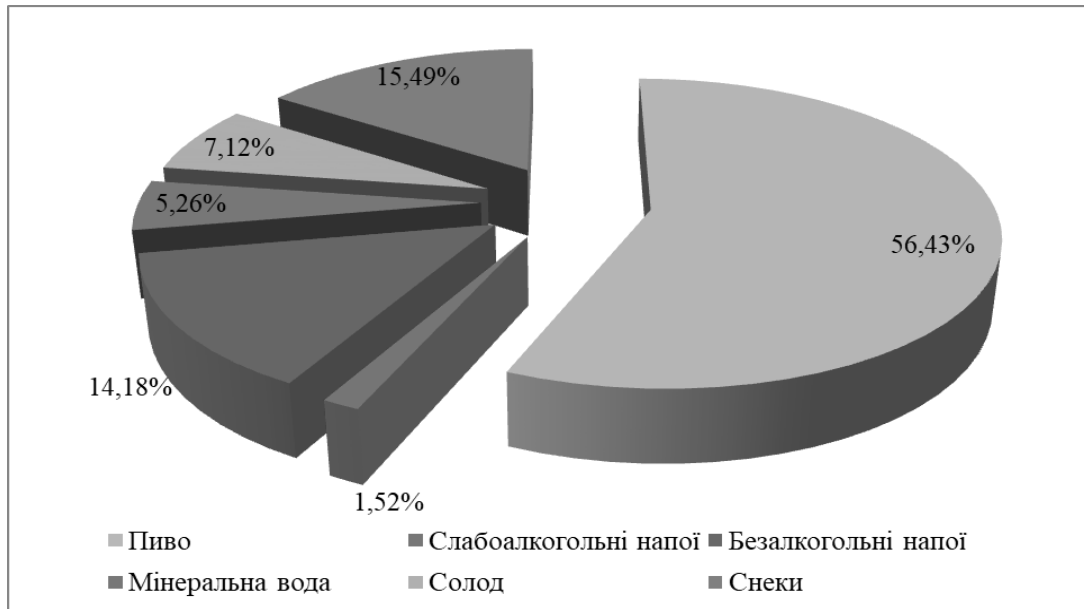

Рис.2.4. Структура асортиментного портфелю ПрАТ «Оболонь» у 2022 році,%

Джерело: побудовано на основі даних підприємства

Доцільно відзначити, що більш як чверть століття ПрАТ «Оболонь» утримує першість у експорті пива на національному ринку, експортна карта компанії налічує понад 70 країн світу.

Підприємство також входить до топ-5 платників податків України у своїй галузі [53]. У звітному періоді всі виробничі майданчики ПрАТ «Оболонь» працювали в умовах воєнного стану та направляли свої зусилля на стратегічне забезпечення захисників України та цивільного населення питною водою та необхідною військовою допомогою.

2.3. Теоретичні основи та практичний аналіз фінансових інвестицій

Оскільки тема даної кваліфікаційної роботи стосується фінансових інвестицій проаналізуємо коротко їх. ПрАТ «Оболонь» має інвестиції у розмірі від 30% до 98% у капіталі деяких дочірніх та асоційованих підприємств.

Керівництво вважає, що ефект від того, що дочірні підприємства не будуть консолідовані, а також, що інші асоційовані підприємства не обліковуються за методом участі у капіталі, є несуттєвим для консолідованої фінансової звітності. Інвестиції у неконсолідовані дочірні та асоційовані підприємства відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю через прибутки та збитки (FVPL).

В зв'язку з відсутністю активних ринків для даного виду фінансових активів керівництво компанії вважає що станом на 31.12.2022 та 31.12.2021 прийнятною оцінкою справедливої вартості інвестицій в неконсолідовані дочірні підприємства є їх собівартість.

Інші інвестиції станом на 31 грудня включали (табл.2.22).

Таблиця 2.22

Інвестиції у інші дочірні та асоційовані підприємства

Інвестиції	2021	2022
Інвестиції в неконсолідовані дочірні підприємства	18 580	18 606
Інвестиції в асоційовані підприємства	167	167
Разом	18 747	18 773

Джерело: побудовано на основі даних підприємства

Зокрема склад інших інвестицій наведено в табл.2.23.

Таблиця 2.23

Аналіз структури інвестицій ПрАТ «Оболонь»

	2021 %	2021 Балансова вартість	2022 %	2022 Балансова вартість
Склад інших інвестицій				
ПРАТ «БЕРШАДСЬКИЙ КОМБІНАТ»	92	3022	92	3023
ПРАТ «ОХТИРСЬКИЙ ПИВОВАРНИЙ ЗАВОД»	93	1679	93	1704
ПАТ «СЕВАСТОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД НАПОЇВ»	92	3225	92	3225
ПРАТ «ДЯТЬКІВЦІ»	97	7975	97	7975

ТОВ «ОБОЛОНЬ-АУРЕЛІЯ»	70	2679	70	2679
		18580		18606

Джерело: побудовано на основі даних підприємства

Доцільно відзначити, що в четвертому кварталі 2022 року відбулася ліквідація дочірнього підприємства ІІ «Оболонь-Русь», за результатом якої ПрАТ «Оболонь» отримало 12 068 тис. грн. розподіленої частки власного капіталу ІІ «Оболонь-Русь». У 2021 та 2022 роках компанія не отримувала жодного дивідендного доходу.

Отже, підприємство не припинило свою виробничу діяльність, незважаючи на військові дії та має в своєму складі фінансові інвестиції, облік яких ми розглянемо в наступному розділі даної роботи.

Також, проведемо аналіз руху коштів від інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь» за 2021-2022 роки (табл.2.24).

Аналізуючи наведену вище таблицю, ми спостерігаємо відсутність, як в 2021 році, так і в 2022 році надходжень від реалізації фінансових інвестицій. В свою чергу надходження від реалізації оборотних активів складають -7007 тис.грн в 2022 році. Надходження від отриманих відсотків становлять 3 тис. грн. та є незмінними протягом досліджуваного періоду.

Таблиця 2.24

Аналіз руху грошових коштів ПрАТ «Оболонь» від інвестиційної діяльності за 2021-2022 роки

ІІ. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	Код рядка	2021	2022	Відхилення 2022/2021
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200	0	0	0
необоротних активів	3205	7 772	7 007	-765
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215	3	3	0
дивідендів	3220	0	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0	0

Продовження таблиці 2.24

Надходження від погашення позик	3230	0	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0	0
Інші надходження	3250	0	0	0
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255	-218	- 26	192
необоротних активів	3260	-206 388	-156 636	49752
Виплати за деривативами	3270	0	0	0
Витрачання на надання позик	3275	0	0	0
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	0	0	0
Інші платежі	3290	0	0	0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-198 831	-149 652	49 179

Джерело: побудовано автором на підставі фінансової звітності підприємства

В 2021 році ПрАТ «Оболонь» було використано на придбання фінансових інвестицій 218 тис.грн., в 2022 році - 26 тис.грн, тобто відбулося скорочення витрат на придбання фінансових інвестицій. Загалом, чистий рух коштів від інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь» є від'ємним, тобто витрати на їх придбання перевищують надходження від реалізації.

РОЗДІЛ ІІІ. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1.Завдання та методи аудиту фінансових інвестицій

Аудит фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь» оснований на побудові ефективної організаційної та інформаційної моделі, яка виступає в ролі одного з способів формалізації управління його діяльністю та об'єднує головні елементи процесу аудиту.

Наведемо модель аудиту фінансових інвестицій для ПрАТ «Оболонь» (рис.3.1).

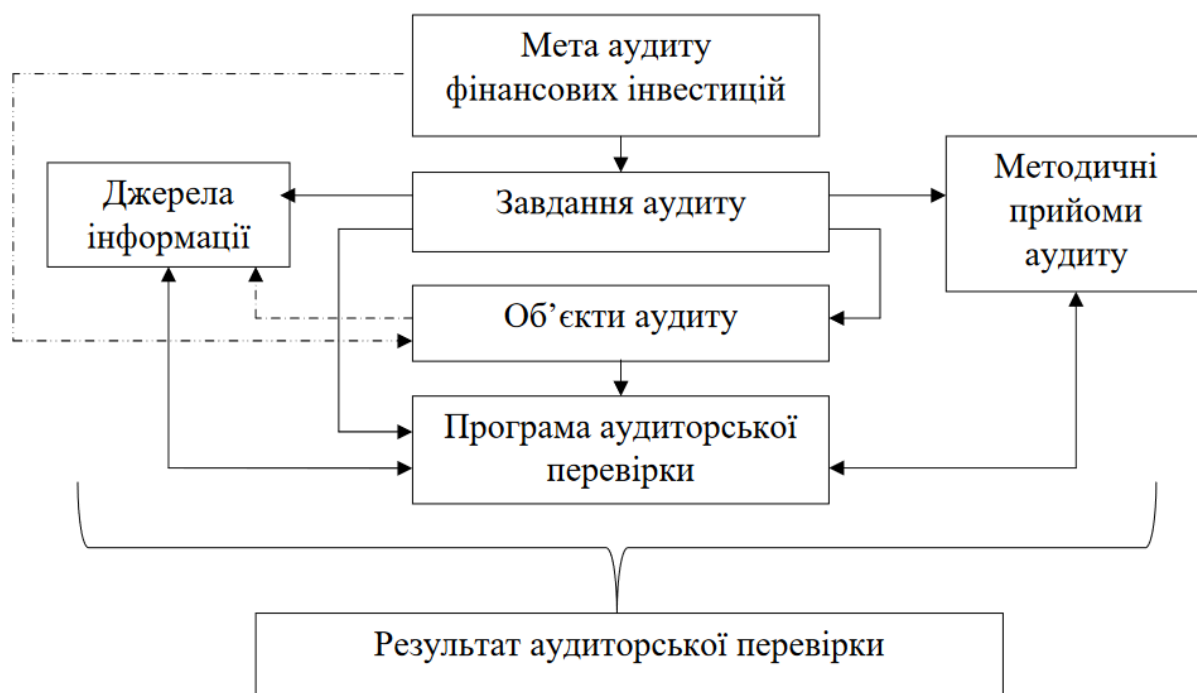

Рис. 3.1. Модель аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь»

Джерело: [8,9]

Мета аудиту фінансових інвестицій є ПрАТ «Оболонь» - «сформувати незалежну професійну думку стосовно достовірності, законності, правильності

і повноти відображення в звітності та обліку інформації стосовно фінансовий інвестицій» [8].

Основними завданнями аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь» є:

- «перевірити правильність статутних документів стосовно прийнятої ним інвестиційної політики;
- перевірити реальне інвестування цінних паперів на певну дату і право власності на них, відображення в обліку і звітності;
- перевірити відповідність визначення і класифікації фінансових інвестицій до вимог затвердженої концепції;
- перевірити правильність оцінку фінансових інвестицій в обліку під час їх купівлі, утримання, продажу на дату балансу;
- встановити правильність документального оформлення та своєчасного відображення в обліку операцій, які пов'язані з рухом фінансових інвестицій;
- підтвердити правильність та законність відображення в обліку операцій з фінансовими інвестиціями;
- перевірити правомірність визначення фінансових результатів від інвестиційної діяльності досліджуваного підприємства;
- встановити правильність та достовірність подання інформації стосовно фінансових інвестицій у звітності;
- проаналізувати ефективність використання фінансових інвестицій» [8].

Для того, щоб дані завдання були виконані якісно, потрібно чітко встановити об'єкти аудиту фінансових інвестицій. Аналізуючи наукову літературу та методику аудиторської перевірки та, зважаючи на мету аудиту фінансових інвестицій, варто віднести до них:

- «усі види фінансових інвестицій, їх вартість;
- документальне оформлення операцій з фінансовими інвестиціями;
- порядок оцінки фінансових інвестицій;
- стан аналітичного та синтетичного обліку;
- показники ефективності фінансових інвестицій;

- інформацію про порушення обліку, зловживання, які знайшли документальне підтвердження в актах ревізії, перевірок, аудиторських звітах» [8].

В якості інформаційного забезпечення аудиту фінансових інвестицій виступають наступні джерела (табл.3.1).

Таблиця 3.1

«Інформаційне забезпечення аудиту фінансових інвестицій

Джерело інформації	Види інформації
Наказ про облікову політику ПрАТ «Оболонь»	<ul style="list-style-type: none"> - порядок визнання доходів від фінансових інвестицій, доходів від звичайних видів діяльності (професійні учасники ринку цінних паперів) або операційних доходів; - робочий план рахунків, використовуваних для обліку операцій цінних паперів; - форма бухгалтерського обліку із переліком облікових реєстрів, що складаються бухгалтерією організації; - документообіг (графік документообігу) первинних документів, зв'язаних з урахуванням цінних паперів; - перелік осіб, яким надано право підпису документів, що оформляють операції з цінними паперами; - форма первинних документів, розроблених і затверджених організацією для обліку цінних паперів.
Документи, що встановлюють зобов'язання сторін по операціям	<ul style="list-style-type: none"> - установчі документи; - виписки з реєстру акціонерів; - виписки з протоколів зборів акціонерів, засновників, та ради директорів тощо; - сертифікати акцій і інші цінні папери; - договори позики; - договори про спільну діяльність (договори простого товариства).
Первинні облікові документи по обліку фінансових інвестицій	<ul style="list-style-type: none"> - документи приймання-передачі внесків в статутний капітал інших організацій; - документи приймання-передачі внесків в сумісну діяльність; - свідоцтва на суми проведених внесків в другі підприємствах; - документи приймання-передачі цінних паперів; - платіжні доручення і виписки банку; - прибуткові і витратні касові ордери.
Форми облікової документації по інвентаризації	<ul style="list-style-type: none"> - наказ про створення комісії з інвентаризації; - відомості результатів інвентаризації; - інвентаризаційні описи цінних паперів, бланків суворої звітності
Облікові реєстри та звітність	<p>головна книга, журнали, відомості по рахунках бухгалтерського обліку: 14</p> <p>«Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції», реєстри податкового обліку.</p>

Джерело: побудовано автором на основі даних» [8]

Розглянувши мету, завдання та джерела інформації щодо аудиту фінансових інвестицій, перейдемо до визначення методичних прийомів аудиту (рис.3.2).

Методичні прийоми організації аудиту																				
Вибіркова перевірка				Суцільна перевірка				Комбінована перевірка				Аналітична перевірка								
Методичні прийоми аудиту																				
фактична перевірка	документальна перевірка	формальна перевірка	арифметична перевірка	перевірка документів по суді	підтвердження	спостереження	обстеження	опитування	повторне виконання	повторне обчислення	огляд	інспектування	тестування	сканування	аналітичні процедури	спеціальна перевірка	зустрічна перевірка	запит		
Методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів аудиту																				
Документування результатів аудиту				Аналітичне групування				Слідчо-юридичне обґрунтування				Систематизоване групування				Прийняття рішень та контроль за їх виконанням				

Рис.3.2. Методичні прийоми організації аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь»

Джерело: [8]

Аналіз наукової літератури дозволяє визначити наступні напрямки проведення аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь».

Таблиця 3.3

«Основні етапи і напрями перевірки фінансових інвестицій на підприємстві»

№	Етапи і напрями перевірки фінансових інвестицій
1. Початковий етап	
1.1	Оцінка надійності системи внутрішнього контролю за операціями, пов'язаними з фінансовими інвестиціями
1.2	Оцінка величини аудиторського ризику, рівня суттєвості та визначення методів перевірки
1.3	Складання плану та розробка програми аудиторської перевірки фінансових інвестицій
2. Основний етап	

2.1	Перевірка відповідності облікової політики підприємства щодо операцій з інвестування вимогам МСФЗ (П(С)БО).
2.2	Перевірка тотожності показників фінансової звітності та реєстрів бухгалтерського обліку
2.3	Перевірка правової основи здійснення операцій, пов'язаних з фінансовими інвестиціями
2.3.1	Перевірка наявності первинних документів, що підтверджують права власності на інвестиції та частки підприємства у статутному капіталі дочірньої та асоційованої компаніях
2.3.2	Підтвердження належності дочірньої компанії холдинговій компанії
2.3.3	Отримання підтвердження від третіх осіб того, що інвестиції контролюються (належать) підприємством чи номіновані підприємством та не перебувають у заставі
2.3.4	Перевірка статусу підприємства як бенефіціарного власника частки акцій чи номінального власника
2.4	Перевірка реальності фінансових інвестицій, відображених в обліку та звітності
2.4.1	Перевірка правильності проведення інвентаризації фінансових інвестицій та відображення в обліку її результатів
2.4.2	Перевірка правильності зберігання придбаних цінних паперів та розрахунків з депозитаріями, зберігачем, реєстратором відповідно до умов договору
2.4.3	Перевірка структури фінансових інвестицій за її видами
2.4.4	Перевірка обґрунтованості розмежування в обліку фінансових інвестицій за відповідними ознаками їх класифікації
2.5	Перевірка правильності документального оформлення операцій, що пов'язані з фінансовими інвестиціями
2.6	Перевірка операцій, пов'язаних з оцінкою фінансових інвестицій
2.6.1	Перевірка правильності визначення первісної вартості фінансових інвестицій при їх придбанні
2.6.2	Перевірка правильності відображення в обліку переоцінки фінансових інвестицій
2.6.3	Перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій на дату складання балансу за справедливою вартістю
2.6.4	Перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій на дату балансу за амортизаційною вартістю
2.6.5	Перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій на дату складання балансу за методом участі в капіталі
2.7	Перевірка правильності визначення доходів та витрат від здійснення інвестицій
2.8	Перевірка правильності операцій з нарахування, оподаткування та сплати дивідендів

2.9.	Перевірка правильності розрахунку та відповідності вимогами податкового законодавства фінансових інвестицій при здійсненні операцій з інвестування
2.10	Перевірка стану аналітичного обліку фінансових інвестицій
2.11	Перевірка правильності, своєчасності та достовірності відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом фінансових інвестицій
2.12	Перевірка повноти та достовірності розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності
2.13	Оцінка ефективності фінансових інвестицій
2.13.1	Аналіз ефективності інвестиційних вкладень
2.13.2	Аналіз рентабельності фінансових інвестицій за їх видами
2.13.3	Оцінка доцільності здійснення фінансових інвестицій та ступеня ризику інвестування
3. Заключний етап	
3.1	Групування та узагальнення результатів аудиту за даними робочих документів
3.2	Формулювання думки за результатами перевірки та складання аудиторського звіту
3.3	Розробка рекомендацій щодо покращення організації обліку фінансових інвестицій та оптимізації процесу управління ними.

Джерело: [8]»

Результати проведених процедур аудиту повинні бути відображені в робочих документах аудитора, форми яких будуть в подальшому відображені в роботі.

Перевірка відповідності показників фінансової звітності та реєстрів бухгалтерського обліку відображається наступним чином (табл.3.4).

Таблиця 3.4

Перевірка відповідності показників фінансової звітності та реєстрів
бухгалтерського обліку

Показники	За даними звіту			За даними головної книги, облікового реєстру						Розбіжності (тис. грн) занижено у звіті (-), завищено у звіті (+), розбіжності відсутні (прочерк)		
	код рядка	номер графи	сума (тис. грн)	(головна книга, обліковий реєстр)	сума за рахунком, субрахунком (тис. грн)							
					сальдо на початок періоду		бороти за період		сальдо на кінець періоду			
					дт	кт	дт	кт	дт		кт	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

--	--	--	--	--	--	--

Джерело: [8]

В таблиці 3.10 показано відображення правильності визначення первісної вартості фінансових інвестицій.

Таблиця 3.10

Відображення правильності визначення первісної вартості фінансових інвестицій

№	Фінансова інвестиція	За способом отримання									Всього	
		за гроші						в обмін на цінні папери власної емісії	в обмін на інші активи	безоплатно		внесок до статутного фонду
		ціна придбання	комісійна винагорода	МІПО	податки та збори, обов'язкові платежі	інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням фінансових інвестицій						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Джерело: [8]

В наступній таблиці покажемо відображення перевірки стану аналітичного обліку фінансових інвестицій.

Таблиця 3.11

Відображення стану аналітичного обліку фінансових інвестицій

Рахунок _____

Наявність (+), відсутність (-) реєстрів аналітичного обліку фінансових інвестицій	Найменування перевіряемого документа, облікового реєстру	Дата (період) складання документа, облікового реєстру	Номер документа, облікового реєстру	ауваження аудитора
1	2	3	4	5

Перевірка правильності, своєчасності та достовірності відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом фінансових інвестицій відображається наступним чином (табл. 3.12).

Таблиця 3.12

Перевірка правильності, своєчасності та достовірності відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом фінансових інвестицій

Дата проведення перевірки	Об'єкт перевірки	Найменування перевіряемого документа, облікового реєстру	Дата (період) складання і номер документа, облікового реєстру	Сума по документу, обліковому реєстру (грн)	Бухгалтерське проведення				Нормативно-правове обґрунтування помилки	Характер помилки та її вплив на достовірність звітності
					по документу, обліковому реєстру		за методологією			
					дт	кт	дт	кт		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Джерело: [2,11]

Проведену оцінку ефективності фінансових інвестицій аудитор відображає наступним чином (табл.3.13).

Таблиця 3.13

Оцінка ефективності фінансових інвестицій

№	Показники	Попередній період			Звітний період		
		за даними обліку	за даними аудитора	відхилення	за даними обліку	за даними аудитора	відхилення
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Загальна сума фінансових інвестицій, всього, в т.ч. за видами						
2	Частка окремих видів фінансових інвестицій (δ) в їх загальній сумі						
3	Дохід від фінансових інвестицій всього, в т.ч. за видами						
4	Доходність фінансових інвестицій, всього, (ДФІ), %* в т.ч. за видами						
5	Середній рівень доходності усіх фінансових інвестицій						

Джерело: [8]

Насамкінець здійснюється перелік виявлених помилок та порушень в процесі аудиту операцій з фінансовими інвестиціями (табл.3.14).

Таблиця 3.14

Перелік виявлених помилок та порушень в процесі аудиту операцій з фінансовими інвестиціями

№ з/п	Первинний документ, обліковий реєстр				Нормативно-правове обґрунтування помилки	Характер помилки та її вплив на достовірність звітності
	назва	№	дата	сума, грн.		
1	2	3	4	5	6	7

Джерело: [2,11]

Таким чином, за допомогою наведених вище робочих документів, можна визначити характер порушень, які були виявлені під час аудиту і з'ясувати їх вплив на фінансову, податкову звітність досліджуваного підприємства. Виконавши послідовно аудит фінансових інвестицій за запропонованою методикою, можна зібрати всі потрібні і достатні аудиторські докази для того, щоб сформулювати аудиторську думку про достовірність їх відображення в обліку та звітності.

3.2.Методика проведення аудиту фінансових інвестицій

Керівництво ПрАТ «Оболонь» з метою проведення аудиту фінансових інвестицій звернулось до суб'єкта аудиторської діяльності «Фактор-аудит» з метою проведення аудиту. Етапи аудиторської перевірки складаються з:

- навчально-організаційного етапу – ознайомчий, переддоговірний, підготовчий етап;
- безпосередньо аудиторська перевірка – етап досліджень, виконання отриманого завдання;
- завершального етапу – узагальнення, групування отриманої інформації, формування точки зору аудитора та висновки, оформлення підсумкових

документів, їх обговорення з замовником, закінчення формування аудиторської документації.

Навчально-організаційний етап проведення аудиту фінансових інвестицій показано на рис. 3.2. Зазначений етап проведення аудиту поділяється на п'ять стадій, між якими існує тісний взаємозв'язок, відповідно кожний наступний етап - це логічне продовження усієї попередньої роботи.

Рис. 3.2. Начально-організаційний етап аудиторської перевірки фінансових інвестицій на ПрАТ «Оболонь»

На переддоговірному етапі аудиторам «Фактор-аудит» вкрай важливо побудувати переговорний процес так, щоб потенційний клієнт, а саме ПрАТ «Оболонь», отримав інформацію про те, що зазначена аудиторська фірма володіє методикою, яка необхідна для того, щоб виконати завдання, розуміє поставлені задачі, розмір винагороди буде влаштовувати ПрАТ «Оболонь» і т.і. Надалі відбувається укладання договору про надання аудиторських послуг.

Проведення експрес-аналізу - стадія аудиту, яка надає можливість забезпечити більш широке розуміння бізнесу замовника, стану справ, динаміки його розвитку і т.і. Експрес-аналіз є потрібним для того, щоб можна було використовувати його результати під час наступного планування завдання,

складення програми аудиту, визначення кількості днів, які є необхідними для того, щоб виконати завдання.

Робочий документ «Експрес-опитування» наведений в таблиці 3.15.

Таблиця 3.15

Робочий документ «Експрес-опитування»
ТОВ «Фактор-аудит»
Експрес-опитування
Замовник ПрАТ «Оболонь»

№ з/п	Питання	Відповідь підприємства
1	2	3
1	Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство
2	Вид діяльності	Основний: виробництво пива
3	Період, що перевіряється	2022 рік
4	Доход	
5	Валюта балансу по роках	2021 –5793443 тис. грн. 2022 –6055196 тис. грн..
6	Середньооблікова чисельність	2251 чол.
7	Чисельність на дату балансу	2251 чол.
8	Форма ведення бухгалтерського обліку	Журнально-ордерна за допомогою програми 1С
9	Система оподаткування	Загальна
10	Чи змінювався головний бухгалтер у періоді, що перевіряється	Ні
11	Чи змінювалось керівництво в періоді, що перевіряється	Ні
12	Наявність наказу про облікову політику	Є
13	Чи були зміни до наказу про облікову політику в періоді, що перевіряється	Ні
14	Скільки рахунків в банках має підприємство	5
15	Наявність валютних операцій	Відсутні
16	Середньомісячна кількість банківських виписок	400
17	Середньомісячна кількість касових документів	5000
18	Середньомісячна кількість документів з надходження матеріальних цінностей	5000
19	Середньомісячна кількість документів по відвантаженню	12000
20	Наявність ліцензій, патентів, РРО	Ліцензії, патенти, РРО є
21	Наявність перевірок за період	Були, з питань застосування РРО
22	Предмет договору, побажання клієнта	Перевірка фінансових інвестицій
Дата складання 09.05.2023р. Опитування провів аудитор Дивак І.В. Відповіді надав головний бухгалтер Пархоменко О.А.		

Джерело: побудовано автором

Етап розробки загальної стратегії аудиту фінансових інвестицій пов'язаний з попередньою стадією та є необхідним для виконання подальших дій. На даній стадії встановлюються об'єми, час та напрямки аудиторської перевірки, що гадає можливість розробити детальний план перевірки, встановити відповідний рівень суттєвості.

Загальна стратегія аудиторської перевірки фінансових інвестицій наведена табл. 3.16.

Таблиця 3.16

Загальна стратегія аудиторської перевірки фінансових інвестицій

Додаток № 1 до договору №2/1 від 09.05.2023р.

Загальна стратегія аудиторської перевірки (супутніх послуг) фінансових інвестицій

Період перевірки: з 01.01.2022 року по 31.12.2022 року включно

1. Програма погоджених аудиторських процедур

№ з/п	Питання
1	2
1	Аудит фінансових інвестицій
1.1.	Аудит реальності фінансових інвестицій, відображених в обліку та звітності
1.2.	Аудит правильності документального оформлення операцій, що пов'язані з фінансовими інвестиціями
1.3.	Аудит операцій, пов'язаних з оцінкою фінансових інвестицій
1.4	Аудит правильності визначення доходів та витрат від здійснення інвестицій
1.5.	Аудит правильності операцій з нарахування, оподаткування та сплати дивідендів
1.6.	Аудит правильності, своєчасності та достовірності відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом фінансових інвестицій
1.7.	Аудит повноти та достовірності розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності
2	Перевірка правильності складання форми № 2 «Звіт про фінансові результати» за 2022 рік
<p>2. Строки виконання кожного з питань, які є предметом аудиту, визначаються в загальному плані аудиту фінансових інвестицій і погоджуються окремо</p> <p>3. Рівень суттєвості у зв'язку з характером завдання (погоджені процедури) не встановлюється.</p> <p>4. Підсумкові документи, які будуть результатом виконання завдання, надаються замовнику у виді звіту і додатків до нього.</p>	

Напротязі усього періоду виконання завдання його загальна стратегія та детальний план, який буде розроблено на підставі загальної стратегії, можуть бути переглянуті та уточнені аудитором.

Аудитор постійно уточнює свої плани, оскільки є вірогідність змін умов, а також отримання інших результатів після виконання аудиторських процедур.

Продовження таблиці 3.16

Дата підписання Додатку № 1: 09 травня 2023 р. Виконавець Дивак І.В. Замовник Пархоменко О.А.

Джерело: побудовано автором

Після розробки загальної стратегії аудиту відбувається аналіз облікових оцінок та систем внутрішнього контролю ПрАТ «Оболонь». З урахуванням системи внутрішнього контролю складається детальний план аудиторської перевірки, комплектується група з виконання завдання.

В таблиці 3.17 наведено робочий документ «Тест внутрішнього контролю».

Таблиця 3.17

Тест внутрішнього контролю

ТОВ «Фактор-аудит»

Замовник ПрАТ «Оболонь»

Період перевірки 01.01.22-31.12.22

Мета контролю:

1. Аналітичний облік фінансових інвестицій здійснюється з достатнім рівнем деталізації.

№	Зміст	Варіанти відповіді			При- мітки
		Так	Ні	Інформаці- я відсутня	
1	2	3	4	5	6
1	Чи визначається хто несе відповідальність за операціями з цінними паперами і порядок санкціонування даних операцій	X			
2	Яким чином організована передача інформації про придбання і продаж фінансових інвестицій, отриманні доходів по ним з відділу цінних паперів в бухгалтерію організації? Чи створені умови забезпечення			X	

	збереження фінансових інвестицій?				
3	Чи проводиться інвентаризація фінансових інвестицій?	X			
4	Чи проводяться перевірки повноти і своєчасності віддзеркалення в обліку фінансових інвестицій?	X			

Продовження таблиці 3.17

5	Чи формуються резерви під знецінення цінних паперів?		X		
6	Чи визначені склад і порядок формування первинної вартості фінансових інвестицій?	X			
7	Чи організований ефективний аналітичний облік фінансових інвестицій?	X			
8	Чи розроблені схеми віддзеркалення на рахівницях фінансових інвестицій?			X	
9	Чи проведена класифікація фінансових інвестицій?	X			

Джерело: побудовано автором

Наступною стадією будь-яких аудиторських перевірок є планування, яке необхідно для того, щоб своєчасно та якісно провести аудит.

В таблиці 3.18 розглянемо план погоджених аудиторських процедур відносно аудиту фінансових інвестицій.

Таблиця 3.18

План погоджених аудиторських процедур відносно аудиту фінансових інвестицій

ТОВ «Фактор-аудит»
 Замовник ПрАТ «Оболонь»
 Період перевірки 01.01.22-31.12.22
 Керівник перевірки Дивак І.В.
 Партер, директор ТОВ «Фактор-аудит»
 Іванов В.А.
 Контролер якості Олексієнко А.А.

План погоджених аудиторських процедур відносно аудиту фінансових інвестицій

№ з/п	Пункт плану	Функції	П.І.Б.	Кількість днів, план	Строки виконання
1	2	3	4	5	6

1	Планування робіт	Керівник перевірки, аудитор	Дивак І.В.	0,3	02.04.23
2	Погодження плану	Партнер	Олексієнко А.А.	0,2	03.04.23

3	Збір постійної інформації: ознайомлення з галуззю клієнта вивчення його діяльності, ознайомлення з обліковою політикою, статутними документами			0,5	03.04.23
4	Аудит документального оформлення операцій з фінансовими інвестиціями	Керівник перевірки, аудитор	Дивак І.В.	0,5	04.04.23
5	Аудит права власності на фінансові інвестиції	Керівник перевірки, аудитор	Дивак І.В.	0,5	04.04.23
6	Аудит відображення операцій в податковому обліку	Керівник перевірки, аудитор	Дивак І.В.	0,5	05.04.23
7	Аудит складання звітності в частині фінансових інвестицій	Керівник перевірки, аудитор	Дивак І.В.	0,5	05.04.23
8	Оформлення робочих документів	Асистент аудитора	Ляшенко В.В.	1	05.04.23
9	Складання звіту	Керівник перевірки, аудитор	Дивак І.В.	0,5	05.04.23
10	Виконання процедур контролю якості	Контролер якості на рівні виконання завдання	Олексієнко А.А.	0,5	05.04.23
11	Затвердження результатів робіт	Партнер	Олексієнко А.А.	0,25	06.04.23
12	Затвердження підсумкових документів	Партнер	Олексієнко А.А.	0,25	06.04.23
13	Разом	-	-	3,5	
	У т.р. підлягає сплаті клієнтом			4	

Джерело: побудовано автором

В таблиці 3.19 розглянемо програму погоджених аудиторських процедур відносно аудиту фінансових інвестицій.

Програма погоджених аудиторських процедур відносно аудиту
фінансових інвестицій

ТОВ «Фактор-аудит»
Замовник ПрАТ «Оболонь»
Період перевірки 01.01.22-31.12.22
Керівник перевірки Дивак І.В.
Партер, директор ТОВ «Фактор-аудит»
Іванов В.А.
Контролер якості Олексієнко А.А.

Програма погоджених аудиторських процедур відносно аудиту фінансових
інвестицій

№п/п	Перелік перевірених питань та аудиторських процедур	Виконавець	Процедура	Примітки
1	2	3	4	5
1	Знайомство з діяльністю організації	Дивак І.В.		Виконано
2	Оцінка внутрішнього контролю за допомогою тестів	Дивак І.В.		Виконано
3	Аудит обліку доходів і витрат від інвестиційної діяльності	Дивак І.В.		Виконано
3.1	Перевірка доходу від реалізації фінансових інвестицій	Дивак І.В.	Перевірка документів	Виконано
3.2	Оцінка фінансових інвестицій, що можуть бути продані		Перевірка, звірення документів, перерахунок	Виконано
3.3	Перевірка залишкової вартості фінансових інвестицій, що списуються	Дивак І.В.	Перевірка документів, простежування	Виконано
3.4	Перевірка правильності розрахунку амортизації фінансових інвестицій	Дивак І.В.	Перерахунок	Виконано
3.5	Перевірка достовірності відображення фінансового результату від продажу фінансових інвестицій	Дивак І.В.	Перевірка, звірення документів, перерахунок	Виконано
3.6	Контроль за повнотою відображення доходів за звітний період	Дивак І.В.	Перерахунок	Виконано
3.7	Перевірка правильності формування кореспонденції по рахунках 14, 18, 313, 34, 35, 311; записів у Головній книзі та формах звітності	Дивак І.В.	Перевірка документів, простежування	Виконано

4.	Перевірка даних реєстрів обліку доходів від інвестиційної діяльності і звірка їх з рахунками Головної книги	Дивак І.В.	Перерахунок, перевірка облікових записів	Виконано
5.	Перевірка правильності відображення собівартості реалізації фінансових інвестицій	Дивак І.В.	Розрахунок, простежування	Виконано
6.	Контроль за правильною списання доходів та витрат на фінансовий результат за господарськими операціями за фінансовими інвестиціями	Дивак І.В.	Перевірка відповідності методу, зазначеному в обліковій політиці, а також послідовність його застосування	Виконано
7.	Узагальнення та оцінювання суттєвості виявлених викривлень	Дивак І.В.	Перерахунок, перевірка облікових записів	Виконано

Джерело: побудовано автором

Надалі узагальнюються виявлені викривлення та порушення та оцінюється їх вплив на показники, що відображені в фінансовій та податковій звітності. Звіт та висновок аудитора наведено в Додатку Е.

Останнім етапом завершення аудиторської перевірки – є оформлення кінцевого файлу з завдання. Аудиторська фірма зобов'язана документувати процес виконання завдання, група з виконання завдання зобов'язана завершити формування кінцевих файлів з завдання після надання звітів із завдання та забезпечити конфіденційність, зберігання, цілісність, зрозумілість та відтворення документації з завдання.

3.3. Напрями вдосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів фінансових інвестицій

Розглянувши особливості організації обліку фінансових інвестицій на українських підприємствах, можна виявити певне коло проблем, які властиві їм, зокрема:

- проблеми в оцінці прибутку або збитку від операцій з дочірніми, асоційованими та спільними підприємствами; за змістом методу участі в капіталі, балансова вартість інвестицій може збільшуватися (зменшуватися) на частку інвестора в сумі інших змін у власному капіталі зазначених об'єктів інвестування з включенням їх до відповідних статей власного капіталу інвестора;

- віднесення інших змін в капіталі інвестованого підприємства слід відносити на відповідні статті власного капіталу інвестора; облік фінансових інвестицій у непов'язані сторони.

Дуже часто під час обліку фінансових інвестицій відбувається порушення вимог П(С)БО 12 стосовно класифікації фінансових інвестицій. Зокрема, фінансові інвестиції в асоційовані, дочірні підприємства та у спільну діяльність не відносяться до тих, які обліковуються за методом участі у капіталі. Таким чином, якщо була допущена помилка в класифікації фінансових інвестицій її потрібно виправити, врахувавши необхідні зміни в оцінці фінансових інвестицій на останню звітну дату [1].

«Також відбуваються порушення вимог П(С)БО 12 стосовно оцінки фінансових інвестицій. Первісна оцінка фінансових інвестицій не враховує усіх витрат, які пов'язані з їх придбанням, тому, якщо така ситуація присутня, потрібно зробити виправлення на суму витрат, які не були включені до вартості» [50].

Крім того, інколи фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні компанії, у спільну діяльність не оцінюються на звітну дату за методом участі у капіталі. Для проведення правильної оцінки фінансових інвестицій за методом участі потрібно мати достовірну інформацію про результати діяльності об'єкта інвестування і його майновий стан. Щоб виправити зазначену помилку потрібно скоригувати вступне сальдо нерозподіленого прибутку на початок року у сумі змін.

Також, варто відзначити наявні проблеми оцінки прибутку або збитку від операцій з дочірніми, асоційованими і спільними підприємствами. Дохід

(збиток) від реалізації чи придбання активів інвесторами за угодами з дочірніми, асоційованим та спільним підприємствами визнається повністю і відразу, не враховуючи дані стосовно подальшого руху відповідних активів.

«Відповідно до змісту методу участі в капіталі, балансова вартість інвестицій може зростати або зменшуватися на частку інвестора в сумі інших змін у власному капіталі, зазначених об'єктів інвестування, з включенням їх до відповідних статей власного капіталу інвестора. Можливі зміни величини іншого додаткового капіталу встановлені МСБО 28 «Облік інвестицій в асоційовані компанії», можуть виникати при переоцінці основних засобів та інвестицій, від різниці у валютних курсах» [50].

«Віднесення інших змін в капіталі інвестованої компанії доцільно відносити на відповідні статті власного капіталу інвестора. Відповідно до П(С)БО 12 тільки у випадку, коли сума зменшення такої частки капіталу є більшою за суму відповідної статті власного капіталу інвестора, то на різницю зменшується нерозподілений прибуток (або збільшуються непокріті збитки)» [50].

У випадку, якщо інвестором були придбані активи у дочірнього підприємства, то сума прибутку (збитку) об'єкта інвестування від цієї операції, яка припадає на частку інвестора, відображається лише після перепродажу цих активів іншим особам або в періодах амортизації придбаних нематеріальних активів.

Доцільно відзначити, що національні особливості інвестування вимагають альтернативних підходів до оцінки і обліку інвестицій у непов'язані сторони. В такому випадку, запропоновано використовувати метод оцінки за правилом нижчої ціни, відображаючи в обліку на контрактних рахунках резерв під знецінення довгострокових та втрат від знецінення поточних фінансових інвестицій.

Отже, проведений аналіз організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві надав змогу виокремити наступні напрямки вдосконалення:

- удосконалення обліку фінансових інвестицій спільних підприємств та пов'язаних сторін за методом участі в капіталі;
- повне висвітлення в обліку і звітності інвестиційних процесів, які відбуваються в компанії;
- отримання достовірної інформації про інвестиційні доходи і витрати; чітке розмежування результатів кожного виду діяльності підприємства.

Дані рекомендації повинні сприяти систематизації і впорядкуванню методики обліку та оцінки фінансових інвестицій.

Аналізуючи літературні джерела, можна побачити рекомендації науковців [8,9], стосовно доцільності уточнення нинішньої системи обліку фінансових інвестицій, яка регулюється П(С)БО 12, вони обґрунтовуються тим, що чинний стандарт не враховує поділ інвестицій на боргові та корпоративні, як визнано на міжнародному рівні. Дана невідповідність існує в нормах НП(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» і міжнародному стандарті МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Було запропоновано з метою більш повного відображення корпоративний фінансових інвестицій внесення змін до діючого Плану рахунків бухгалтерського обліку (табл. 3.20).

Інформація про фінансові інвестиції компанії, яка розрахована з використанням методу участі в капіталі, потребує більш детального відображення в балансі: доцільним є збільшення частки активів і зобов'язань і включення до чистої вартості капіталу (чистих активів) у їхній валюті.

Таблиця 3.20

Рекомендована система субрахунків з обліку довгострокових фінансових інвестицій

Код	Діюча система рахунків	Код	Пропонована система рахунків
141	Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	141	Корпоративні фінансові інвестиції за методом обліку участі в капіталі

142	Інші інвестиції пов'язаним сторонам	142	Інші корпоративні фінансові інвестиції
143	Інвестиції не пов'язаним сторонам	143	Боргові фінансові інвестиції

Джерело: побудовано автором на підставі [8,9]

Така інформація буде більш чітко характеризувати структуру капіталу, що був інвестований, та дозволить приймати ефективні економічні рішення (табл. 3.21).

Таблиця 3.21

Фрагмент вдосконаленої форми № 1 «Баланс» (рядки 1030-1035)

Довгострокові фінансові інвестиції:	Код рядка
Боргові фінансові інвестиції	1030
Корпоративні фінансові інвестиції:	1031
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств (043-044)	1032
частка в активах	1033
частка в зобов'язаннях	1034
інші фінансові інвестиції в корпоративні права	1053

Джерело: побудовано автором

Доцільно відзначити, що методи вдосконалення первинного, синтетичного та аналітичного обліку фінансових інвестицій повинні передбачати створення системи вторинних рахунків довгострокових фінансових інвестицій, що доповнюють статті балансу. Необхідно мати більш повне відображення в обліку та звітності інвестиційних процесів на підприємствах, щоб отримати достовірну інформацію про інвестиційні доходи та витрати, а також чітко розмежувати результати кожного виду діяльності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження організації обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій підприємства надало змогу зробити наступні висновки.

1. Аналіз наукової літератури дозволив визначити інвестиції як багатоаспектні вкладення капіталу, що можуть здійснюватися у різноманітних формах та характеризуватися певними своїми особливостями, а фінансові інвестиції як активну форму ефективного використання тимчасово вільного капіталу, а також інструментом реалізації цілей, що пов'язані з диверсифікацією операційної діяльності підприємства.

Було встановлено, в літературних джерелах наявні різноманітні підходи до класифікації фінансових інвестицій, зокрема, зважаючи на термін вкладень та ступінь ліквідності, розрізняють фінансові інвестиції: довгострокові; поточні.

Поточними фінансовими інвестиціями є інвестиції на термін, який є не більшим одного року, вони можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент. Довгостроковими фінансовими інвестиціями є інвестиції на термін, що є більшим одного року, крім того, всі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент.

2. Було з'ясовано, що фінансові інвестиції регламентують діючі в Україні відповідні нормативно-правові документи, які забезпечують облік та контроль за правильним, цільовим та раціональним використанням коштів, більш детально кожен з них розглянутий в роботі.

Методологічні засади формування в обліку інформації про фінансові інвестиції та її розкриття у фінансовій звітності встановлює П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», відповідно до якого порядок обліку фінансових інвестицій перебуває в залежності від: терміну інвестування; ступеню ліквідності; форми інвестицій; намірів інвестора стосовно даних інвестицій; характеру відносин між інвестором та об'єктом інвестування.

3. Відповідно для здійснення операцій з поточними інвестиціями «Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських

операцій підприємств і організацій» передбачено рахунок 35 «Поточні фінансові інвестиції», який вміщує субрахунки: 351 «Еквіваленти грошових коштів»; 352 «Інші поточні фінансові інвестиції» .

Для обліку довгострокових інвестицій «Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій і організацій» передбачено рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», призначений для узагальнення інформації про наявність та рух довгострокових інвестицій (вкладень) у цінні папери інших підприємств, установ і організацій облігації державних та місцевих позик, статутний капітал інших підприємств, створених на території країни та за кордоном, і має такі субрахунки: «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»; «Інші інвестиції пов'язаним сторонам»; «Інвестиції непов'язаним сторонам».

4. Дослідження було проведено на матеріалах ПрАТ «Оболонь», корпорації з виробництва пива, безалкогольних і слабоалкогольних напоїв, мінеральної води. ПрАТ «Оболонь» має лінійно-функціональну організаційну структуру управління, що повністю відповідає її потребам та потребам галузі. На підприємстві діють цехи: цех розливу пива в пляшки №1, цех розливу пива в банки, цех розливу пива №2, цех розливу безалкогольних напоїв, варильний, бродильно-дріжджовий і лагерно-фільтраційний цехи.

Підсумовуючи проведені розрахунки можна відмітити наступні позитивні тенденції змін: зростання чистого доходу від реалізації на 2662582 тис.грн. або 44,48%, виробітку на одного працівника на 2312,55 тис.грн. або 121,95%, фондівіддачі на 0,77 або 54,23%, середньорічних залишків обігових коштів на 303043 тис.грн. або 19,3%, коефіцієнту обертання обігових коштів на 0,81 або 21,26%, збільшення середньорічної вартості майна на 83069 тис.грн. або 1,42%, коефіцієнту обертання майна на 0,44 або 43,14%, матеріаловіддачі на 0,62 або 35,03%, зниження витрати на 1 грн. реалізації на 14,97 коп., зростання прибутку від операційної діяльності на 1703853 тис.грн. і чистого прибутку на 1245502 тис.грн. До негативних змін відносяться: зниження чисельності персоналу при зростанні фонду річної заробітної плати працівників, що свідчить

про неефективне використання персоналу, зниження залишкової вартості основних фондів на 268810 тис.грн. або 6,38%, наявність чистого збитку в 2021 році.

Підсумовуючи розрахунки можна сказати, що для підвищення прибутковості і рентабельності підприємству необхідно: відмовитись від виробництва нерентабельної продукції, зменшувати непродуктивні витрати, використовувати прогресивні технології в своїй роботі, посилювати мотиваційний чинник для підвищення продуктивності праці персоналу тощо.

5. Ведення бухгалтерського обліку здійснюється на ПрАТ «Оболонь» згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і НП(С)БО та П(С)БО на основі Наказу про облікову політику № 1/0/3-14 від 02.01.2021 року, На ПрАТ «Оболонь» методологічні засади організації обліку інвестицій регламентовані НП(С)БО 12 «Фінансова інвестиції» та Інструкцією про застосування Плану рахунків № 291.

Аналітичний облік фінансових інвестицій на ПрАТ «Оболонь» проводиться за кожною інвестицією. Для зведеного обліку використовують Журнал № 4 (розділ II) і Відомість № 4.2, і Відомість № 18, або електронні реєстри. У Балансі поточні фінансові інвестиції відображаються у складі оборотних активів (II розділ активу). Інформація про рух поточних фінансових інвестицій у ПрАТ «Оболонь» узагальнена на рахунку 35 «Поточні фінансові інвестиції», який служить для обліку інвестиції в акції, облігації, депозитні сертифікати, які були куплені, маючи за мету перепродати протягом 12 місяців.

Для обліку довгострокових інвестицій на ПрАТ «Оболонь» використовують рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції». За дебетом рахунка відображена вартість довгострокових інвестицій, за кредитом - їх вибуття або ж зменшення вартості, а також отримання дивідендів від об'єкта інвестування, якщо облік інвестицій ведеться за методом участі в капіталі.

6. Було встановлено, що метою аудиту фінансових інвестицій є ПрАТ «Оболонь» - сформулювати незалежну професійну думку стосовно достовірності,

законності, правильності і повноти відображення в звітності та обліку інформації стосовно фінансових інвестицій. Основними завданнями аудиту фінансових інвестицій ПрАТ «Оболонь» є: перевірити правильність статутних документів стосовно прийнятої ним інвестиційної політики; перевірити реальне інвестування цінних паперів на певну дату і право власності на них, відображення в обліку і звітності; перевірити відповідність визначення і класифікації фінансових інвестицій до вимог затвердженої концепції; перевірити правильність оцінки фінансових інвестицій в обліку під час їх купівлі, утримання, продажу на дату балансу; встановити правильність документального оформлення та своєчасного відображення в обліку операцій, які пов'язані з рухом фінансових інвестицій; підтвердити правильність та законність відображення в обліку операцій з фінансовими інвестиціями; перевірити правомірність визначення фінансових результатів від інвестиційної діяльності досліджуваного підприємства; встановити правильність та достовірність подання інформації стосовно фінансових інвестицій у звітності; проаналізувати ефективність використання фінансових інвестицій.

7. В роботі був проведений аудит фінансових інвестицій підприємства, наведені робочі документи аудитора, звіт та висновок.

8. До основних напрямків вдосконалення організації обліку фінансових інвестицій відносяться: удосконалення обліку фінансових інвестицій спільних підприємств та пов'язаних сторін за методом участі в капіталі; повне висвітлення в обліку і звітності інвестиційних процесів, які відбуваються в компанії; отримання достовірної інформації про інвестиційні доходи і витрати; чітке розмежування результатів кожного виду діяльності підприємства.

9. Було запропоновано з метою більш повного відображення корпоративних фінансових інвестицій внесення змін до діючого Плану рахунків бухгалтерського обліку. Крім того, інформація про фінансові інвестиції компанії, яка розрахована з використанням методу участі в капіталі, потребує більш детального відображення в балансі: доцільним є збільшення частки активів і зобов'язань і включення до чистої вартості капіталу (чистих активів) у їхній

валюті. Така інформація буде більш чітко характеризувати структуру капіталу, що був інвестований, та дозволить приймати ефективні економічні рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит: підручник (в двох частинах). за ред. Грушко В.І., Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. К. : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
2. Аудит: методика і організація: навчальний посібник Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, Ю.І. Мізік, О.О. Конопліна; Харківський нац.ун-т міськ.госп. ім. О.М. Бекетова. 2-ге вид.перероб. і доп. Харків:ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 319 с.
3. Беренда Н.І. Практичний аудит: конспект лекцій. К.: НУХТ, 2019. 106 с.
4. Бланк І. А.Інвестиційний менеджмент: підр. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2021. 448 с.
5. Бланк І.А. Управління інвестиціями підприємства: підручник. К.: Ніка-Центр, 2017. 480 с.
6. Борщ Л.М. Інвестування: теорія та практика: навч. посібн. Вид. 4-те, перероб. та доп. К. : Знання, 2020. 685 с.
7. Бондар Ю.В. Робочі документи аудитора. Лід Скедьюли та Програми. Аудиторська вибірка: посібник. Київ: ДП «Інформ-аналіт. Агенство», 2017. 396 с.
8. Бурлан С.А., Каткова Н.В. Організаційно-методичні аспекти аудиту фінансових інвестицій на підприємстві. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9289>(дата звернення 09.05.2025)
9. Бурлан С.А., Руденко Н.О. Організація і методика аудиту: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
- 10.Бондаренко О.М. Аудит. Аудиторська діяльність в Україні. Методика проведення аудиту на підприємствах України.Навч. посібник. К.: Вид-во «НАУ-друк», 2017. 192 с.
- 11.Внутрішній аудит : навчальний посібник. за ред. Ю. Б. Слободяник. – Суми :ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. 248 с.

- 12.Виноградова О.М., Жидеєва Л.І. Аудит. Посібник. Київ: ЦУЛ, 2021. 254 с.
- 13.Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 12.05.2023)
- 14.Грідасов В.М. Інвестування: навч. посібн. К. : Центр навч. літ-ри, 2020.164 с.
- 15.Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посіб.К.: Центр учбової літератури, 2021. 488 с.
- 16.Гордієнко Н. І., Харламова О. В., Мізік Ю. І., Конопліна О. О. Аудит: методика і організація : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.
- 17.Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
- 18.Гудзь О.Є., Стецюк П.А. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. Львів: ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2020. 223 с.
- 19.Дідур К.М. Сутність, класифікація й структура інвестиційної та інноваційної діяльності. Економічна наука. 2022. №9-10.С31-37.
- 20.Дутова Н.В. Організація обліку фінансових інвестицій на підприємстві. URL: http://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/137.pdf(дата звернення 09.05.2025)
- 21.Зредник В.С., Рафальська Н.О. Облік операцій з фінансовими інвестиціями: питання облікової політики. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. Вип. 3(24). С. 182-189.
- 22.Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
- 23.Кобзева М.О. Основні аспекти аудиту фінансових інвестицій пов'язаним

- сторонам. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 9. С. 787-790.
- 24.Кобзева О. М. Оцінка в бухгалтерському обліку фінансових інвестицій за міжнародними та національними стандартами. Ефективна економіка. 2020. Вип. 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1467>(дата звернення 09.05.2025)
- 25.Колесніченко А. С. Теоретичний аналіз дефініції «фінансові інвестиції» та гармонізація системи обліку та аудиту відповідно до МСФЗ і МСА. БізнесІнформ. 2017. № 11. С. 282-288.
- 26.Конспект лекцій з дисципліни «Фінансові інвестиції». Укладач: Н.О. Ковальчук. Кафедра публічних, корпоративних фінансів та фінансового посередництва ЧНУ ім. Ю. Федьковича. 81 с.
- 27.Король Г.О., Зелікман В.Д., Ізвєкова І.М. Облік і аудит інвестиційної та інноваційної діяльності: Навч. посібник. Частина І. Облік інвестиційної діяльності підприємства. Дніпро: НМетАУ, 2018. 84 с.
- 28.Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 478 с.
- 29.Лисиченко О.О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 356 с.
- 30.Лисяк Є.В., Белозерцев В. Організація обліку фінансових інвестицій. Innovation and Sustainability. (2). 2022. С.78–83. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 31 (МСБО 31) «Частки у спільних підприємствах» від 12. 03. 2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_040#Text (дата звернення 09.05.2025)
- 31.Махота А.В. Бухгалтерське відображення фінансових інвестицій приватних підприємств. URL:<http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/11032/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%9C%D0%B0%D1%85%D0%BE%D1%82%D0%B0.pdf> (дата звернення 09.05.2025)
- 32.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32) «Фінансові

- інструменти: подання» від 12. 03. 2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029#Text (дата звернення 09.05.2025)
33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 (МСБО 39) «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» від 12. 03. 2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015#n2 (дата звернення 09.05.2025)
34. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг
35. Н(П)СБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 12.05.2023)
36. НП(С)БО 15 «Дохід» .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (дата звернення 12.05.2023)
37. Наказ «Про затвердження типових форм первинного обліку» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-98#Text> .URL(дата звернення 12.05.2023)
38. Облік, аудит і оподаткування: бакалаврський курс. Частина 1: Навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування». за ред. проф. Мардус Н.Ю. Харків: НТУ «ХПІ», 2022. 523 с.
39. Організація і методика аудиту : практикум Т. В. Мултанівська, Т. С. Воїнова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 284 с.
40. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення 09.05.2025)
41. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення 09.05.2025)
42. Податковий кодекс України Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>(дата звернення

09.05.2025)

43. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Наказ Міністерства фінансів України від 03. 11. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (дата звернення 09.05.2025)
44. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: Наказ Міністерства фінансів України від 03. 11. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text> (дата звернення 09.05.2025)
45. Про режим іноземного інвестування. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 09.05.2025)
46. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 09.05.2025)
47. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> (дата звернення 09.05.2025)
48. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення 09.05.2025)
49. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення 09.05.2025)
50. Савицька Г. Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ : Знання, 2015. 662 с.
51. Сметанко О.В. Удосконалення методики внутрішнього аудиту операцій з фінансовими інвестиціями. Вчені записки Таврійського національного

- університету імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління». 2012. Том 25 (64). № 2. С. 132-143.
52. Степаненко О. І. Критерії визнання та оцінка фінансових інвестицій підприємства. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/33901/ieir_107-111.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 09.05.2025)
53. Сайт ПрАТ «Оболонь». URL: <https://obolon.ua/ua> (дата звернення 09.05.2025)
54. Теоретичні та прикладні аспекти обліку, аналізу і аудиту в системі економічних відносин: Монографія. За ред. проф. Л.М. Чернелєвського. К.: НУХТ, 2021. 182 с.
55. Тріпак М. Лаврук О. Фінансові інвестиції в системі бухгалтерського обліку. Економічний аналіз. 2020. Том 30. № 3. С. 197-204.
56. Фінансовий облік : навчальний посібник В. М. Краєвський, О. П. Колісник. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.
57. Фінансовий облік 1: підручник. Я.П. Іщенко, О.А. Подолянчук, Н.І. Коваль. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.
58. Фінансовий облік - 1 (у схемах і таблицях) Частина 1: навч. посіб; за заг. ред. М.Т. Теловатої К.: Інтердрук, 2019. 217 с.
59. Фінансовий облік 2: навч. посіб. за заг. ред. Н.М. Ткаченко. К.: Алерта, 2014. 456 с.
60. Фінансово-господарська діяльність підприємств харчової промисловості в умовах глобальної інформатизації: Монографія. За ред. канд. екон. наук., проф. Л.М. Чернелєвського. К.: НУХТ, 2015. –215 с.
61. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 09.05.2025)
62. Чернелєвський Л.М., Осадча Г.Г. Управлінський облік на підприємствах харчової промисловості. К.: Пектораль, 2012. 364 с.
63. Чернелєвський, Л. М. Аналіз діяльності підприємств та банківських

установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний :
підруч. Київ : "Хай-Тек-Прес", 2013. 640 с.

64. Чудовець В.В., Жураковська І.В. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб.
Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. 330 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Загальна класифікація фінансових інвестицій підприємства

Класифікаційна ознака	Вид фінансових інвестицій	Опис
За терміном вкладення	Поточні	Термін вкладення не перевищує 3 місяців
	Короткострокові	Термін вкладення від 3 до 12 місяців
	Довгострокові	Термін вкладення 12 місяців
За методом відображення в обліку	Інвестиції, що обліковуються за методом участі в капіталі	Довгострокові фінансові інвестиції в дочірні або асоційовані підприємства
	Інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю	Довгострокові фінансові інвестиції, придбані за грошові кошти або в обмін на цінні папери власної емісії
	Інвестиції, що обліковуються за собівартістю	Довгострокові фінансові інвестиції, вартість яких неможливо встановити на дату балансу
	Інвестиції, що обліковуються за амортизованою собівартістю	Довгострокові фінансові інвестиції, що не є інвестиціями в дочірні або асоційовані підприємства
За формою інвестування	Прямі	Інвестиціями є внесення коштів або майна до статутного фонду юридичної особи в обмін на корпоративні права.
	Портфельні	Інвестиціями є цінні папери, деривативи або інші фінансові активи, придбані за грошові кошти на фондовому ринку
За територіальною належністю інвестора	Приватні	Вкладення, здійснені приватними або юридичними особами, вітчизняними підприємствами, організаціями недержавної форми власності
	Державні	Вкладення, здійснені органами державної влади, державними підприємствами та організаціями
	Іноземні	Вкладення, здійснені іноземними громадянами, юридичними особами, державами
За об'єктами інвестування	Корпоративні права	Сукупність майнових і немайнових прав акціонера власника акцій товариства, які впливають з права власності на акції
	Цінні папери	Документи установленної форми з відповідними реквізитами, що посвідчує грошове або інше майнове право, визначає взаємовідносини емітента цінного папера і особи, що має права на цінний папір, та передбачає виконання зобов'язань за таким цінним папером, а також можливість передачі прав на цінний папір та прав за цінним папером іншим особам.
	Деривативи	Документи, що засвідчують право та/або зобов'язання придбати чи продати у майбутньому цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах
	Інші фінансові інвестиції	Інвестиції, що не включено до попередніх видів фінансових інвестицій

Додаток Б

			КОДИ
		Дата	01.01.2022
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	за ЄДРПОУ	05391057
Територія	Київська обл.	за КАТОТТГ	8038000000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво пива	за КВЕД	11.05
Середня кількість працівників: 3157			
Адреса, телефон: 04212 Київ, Богатирська, 3, (044) 412-84-10			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v

**Консолідований баланс
(Звіт про фінансовий стан)**

на 31.12.2021 р.
Форма №1-к

		Код за ДКУД		1801007
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	4 686	4 245	
первісна вартість	1001	43 969	44 059	
накопичена амортизація	1002	(39 283)	(39 814)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	11 272	63 759	
Основні засоби	1010	4 352 291	4 067 871	
первісна вартість	1011	12 080 275	12 043 666	
знос	1012	(7 727 984)	(7 975 795)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	

знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	18 542	18 747	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	
Гудвіл при консолідації	1055	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	
Інші необоротні активи	1090	14	14	
Усього за розділом I	1095	4 386 805	4 154 636	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	1 015 849	1 040 911	
Виробничі запаси	1101	0	0	
Незавершене виробництво	1102	0	0	
Готова продукція	1103	0	0	
Товари	1104	0	0	
Поточні біологічні активи	1110	0	0	
Депозити перестраховання	1115	0	0	
Векселі одержані	1120	0	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	272 112	417 089	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	101 840	52 838	
з бюджетом	1135	69 326	72 919	
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 233	3 350	
з нарахованих доходів	1140	0	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	20 095	13 978	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	17 048	29 122	

Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	5 983	11 950
Усього за розділом II	1195	1 502 253	1 638 807
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	5 889 058	5 793 443

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 445 387	2 293 845
Додатковий капітал	1410	1 198	695
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	-7 155	-7 658
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	167 847	188 568
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	0	0
Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2 673 996	2 542 672
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	410 551	388 485
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	609 731	677 838

Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благотворна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 020 282	1 066 323
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	394 848	868 793
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	661 136	116 751
товари, роботи, послуги	1615	709 905	794 275
розрахунками з бюджетом	1620	102 148	131 216
у тому числі з податку на прибуток	1621	414	258
розрахунками зі страхування	1625	4 980	5 316
розрахунками з оплати праці	1630	80 097	22 719
одержані авансами	1635	183 041	175 676
розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	33 497	36 950
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	23 252	30 876
Усього за розділом III	1695	2 194 780	2 184 448
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0

Баланс	1900	5 889 058	5 793 443
--------	------	-----------	-----------

Керівник Булах І.В.

Головний бухгалтер Бахов І.І.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	Дата	КОДИ
			01.01.2021
			за ЄДРПОУ

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік
Форма №2-к

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	Код за ДКУД
			1801008
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 986 592	5 549 706
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 877 463)	(4 070 109)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1 109 129	1 479 597
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	128 230	72 812
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(423 695)	(361 150)
Витрати на збут	2150	(790 218)	(728 729)
Інші операційні витрати	2180	(18 439)	(5 311)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5 007	457 219
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	174	338 280
Інші доходи	2240	32 680	-238 394
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(188 451)	(246 351)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(1 618)
Інші витрати	2270	(0)	(-15 776)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	324 912
збиток	2295	(150 590)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19 769	13 702
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	338 614
збиток	2355	(130 821)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-503	-718
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-503	-718
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-503	-718
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-131 324	337 896
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	0	0
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	0	0
неконтрольованій частці	2485	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 389 517	2 993 302
Витрати на оплату праці	2505	728 365	705 528
Відрахування на соціальні заходи	2510	154 432	149 141
Амортизація	2515	402 242	399 564
Інші операційні витрати	2520	1 381 481	1 204 645
Разом	2550	6 056 037	5 432 180

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127

Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,402400	1,041500
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0,402400	1,041500
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник Булах І.В.

Головний бухгалтер Бахов І.І.

Додаток Г

			КОДИ
		Дата	01.01.2023
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	за ЄДРПОУ	05391057
Територія	Київська обл.	за КАТОТТГ	8038000000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво пива	за КВЕД	11.05
Середня кількість працівників: 2055			
Адреса, телефон: 04212 Київ, Богатирська, 3, (044) 412-84-10			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			ч

**Консолідований баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2022 р.
Форма №1-к**

Актив	Код рядка	Код за ДКУД	
		1801007	
1	2	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
3	4		
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 245	3 523
первісна вартість	1001	44 059	44 066
накопичена амортизація	1002	(39 814)	(40 543)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	63 759	109 875
Основні засоби	1010	4 067 871	3 814 672
первісна вартість	1011	12 043 666	12 120 790
знос	1012	(7 975 795)	(8 306 118)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	18 747	18 773
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	14	14

Усього за розділом I	1095	4 154 636	3 946 857
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 040 911	1 134 000
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	417 089	580 193
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	52 838	157 790
з бюджетом	1135	72 919	64 943
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 350	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 978	9 311
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
І роші та їх еквіваленти	1165	29 122	152 794
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	11 950	9 308
Усього за розділом II	1195	1 638 807	2 108 339
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	5 793 443	6 055 196

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 293 845	2 150 864
Додатковий капітал	1410	695	8 353
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	-7 658	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	188 568	1 446 230
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	0	0

Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2 542 672	3 665 011
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	388 485	423 886
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	677 838	562 519
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 066 323	986 405
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	868 793	228 627
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	116 751	92 696
товари, роботи, послуги	1615	794 275	475 713
розрахунками з бюджетом	1620	131 216	189 871
у тому числі з податку на прибуток	1621	258	84 378
розрахунками зі страхування	1625	5 316	5 020
розрахунками з оплати праці	1630	22 719	140 898
одержаними авансами	1635	175 676	154 925
розрахунками з учасниками	1640	1 876	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	36 950	85 257
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	30 876	30 773
Усього за розділом III	1695	2 184 448	1 403 780
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	5 793 443	6 055 196

Примітки: н/д

Керівник: Булах І.

Головний бухгалтер: Бахов І.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	Дата	КОДИ
			01.01.2023
		за ЄДРПОУ	05391057

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік
Форма №2-к
I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД	
		1801008	1801008
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 649 174	5 986 592
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5 751 536)	(4 877 463)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	2 897 638	1 109 129
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	19 467	128 230
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(470 629)	(423 695)
Витрати на збут	2150	(684 010)	(790 218)
Інші операційні витрати	2180	(53 606)	(18 439)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1 708 860	5 007
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	15 956	174

Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(128 689)	(188 451)
Втрати від участі в капіталі	2255	(10 819)	(0)
Інші витрати	2270	(150 513)	(-32 680)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	1 434 795	0
прибуток			
збиток	2295	(0)	(150 590)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-320 114	19 769
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	1 114 681	0
прибуток			
збиток	2355	(0)	(130 821)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	4 436	-503
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	3 222	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	7 658	-503
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	7 658	-503
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 122 339	-131 324
Чистий прибуток (збиток), що належить:	2470	0	0
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить:	2480	0	0
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2485	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 617 382	3 389 517
Витрати на оплату праці	2505	853 060	728 365
Відрахування на соціальні заходи	2510	182 848	154 432
Амортизація	2515	383 029	402 242
Інші операційні витрати	2520	1 482 506	1 382 934
Разом	2550	6 518 826	6 057 490

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період
--------------	-----------	-------------------	-----------------------

			попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,428400	-0,402400
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,428400	-0,402400
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: н/д

Керівник: Булак І.
Головний бухгалтер: Баков І.

ЗВІТ ПРО результати перевірки фінансових інвестицій на ПрАТ „Оболонь” за період з 01.01.22 р. по 31.12.22 р.

м. Київ

20 травня 2023 рік

Цей аудиторський звіт адресується керівництву ПрАТ „Оболонь”

У період з 05.05.2023 – 20.05.2023 р. фірма «Фактор Аудит» провела аудиторську перевірку Приватного акціонерного товариства „Оболонь” на 31 грудня 2022 року. Після проведеного аудиту станом на 20 травня 2023 року було оприлюднено висновок аудитора.

Для перевірки обліку фінансових інвестицій було надано:

1. Наказ про облікову політику організації.
2. Первинні облікові документи по обліку фінансових інвестицій, зокрема:
  - документи приймання-передач внесків в статутних капіталів інших організацій;
  - документи приймання-передачі внесків в сумісну діяльність;
  - свідоцтва на суми проведених внесків в інші підприємства;
  - документи приймання-передачі цінних паперів;
  - платіжні доручення і виписки банку;
  - прибуткові і видаткові касові ордери.
3. Документи, що встановлюють зобов'язання сторін по операціям, зокрема: засновницькі документи; виписки з реєстру акціонерів; виписки з протоколів зборів акціонерів, засновників, та ради директорів і т.п.; сертифікати акцій і інші цінні папери; договори позики; договори про спільну діяльність (договори простого товариства).
4. Облікові реєстри, зокрема журнал б.
5. Форми облікової документації по інвентаризації: наказ про створення комісії з інвентаризації; відомості результатів інвентаризації; інвентаризаційні описи цінних паперів, бланків суворої звітності і тому подібне.
6. Книга обліку цінних паперів .

Під час аудиторської перевірки аудитор проводив перевірку за такими напрямками:

На основі Балансу та Звіту про Фінансові результати було проведено оцінку фінансового стану підприємства;

Перевірка відповідності фінансових звітів принципам, що узагальненні в обліковій політиці;

Аналіз аудиторських доказів, для перевірки правдивості сум у звітах;

Оцінювання надійності бухгалтерського обліку на підприємстві;

Вибірковий контроль;

Контроль за фінансовими звітами.

Аудиторська перевірка на підприємстві була проведена нами за Міжнародними стандартами аудиту керуючись принципом вибіркової

перевірки. Згідно зі стандартами аудиту ми повинні планувати та здійснювати аудиторський контроль, для того щоб впевнитись, що суттєві порушення відсутні у фінансових звітах, та певні розділи договору виконані.

Ми впевнені, що здійснення перевірки є достатньою та всеосяжною, та надає нам повноваження для висловлення нашої думки.

Таким чином, аудитор звертав свою увагу на суттєві порушення, та аудит був направлений на підтвердження відсутності суттєвих викривлень та порушень у фінансових звітах.

Управлінський персонал ПрАТ «Оболонь» відповідальний за надані дані, а також їх правдивість. Керівництво відповідальне за обрану концептуальну основу для формування фінансових звітів, а також відповідність облікової політики та облікових оцінок їй, застосування доцільного внутрішнього контролю.

Таким чином, на основі проведеної перевірки за усіма нормами та стандартами ми можемо стверджувати, що облік доходів, отриманих у результаті інвестиційної діяльності проводиться у відповідності до законодавства України та порушень не було виявлено, на 31.12.2023 р.

На підприємстві було знайдено несуттєві порушення, такі як:
– безоплатно отримані активи були оприбутковані з помилкою;
- сума орендної плати була обчислена з помилкою;

Рекомендації: відповідальні особи за облік доходів від інвестиційної діяльності повинні ретельніше перевіряти документацію, що була ними підписана, на коректність розрахунків та відповідність до нормативно-законодавчої бази, а саме наявність реквізитів та інших передбачених законодавством даних.

АУДИТОР Дивак І.В.

09.05.2023р.

м. Київ, вул.Прирічна, 12

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК

На нашу думку, проведена аудиторська перевірка, яка відповідає Міжнародним стандартам, чинному законодавству України є обґрунтованою та достатньою для формування заключного висновку.

Аудитор був у достатній мірі забезпечений аудиторськими доказами, а також за потреби отримував роз'яснення зі сторони керівництва та управлінського персоналу.

Аудиторська перевірка ПрАТ «Оболонь» на 31.12.2022 року була направлена на перевірку балансу, фінансової звітності.

Ми впевнилися, що звітність на підприємстві відповідає загальним прийомам складання її та ведення обліку, та відповідає прописаній обліковій політиці підприємства, що у свою чергу не суперечить законам України.

Дотримуючись стандартів та законодавства, що діяло на період перевірки, аудиторська перевірка підприємства була спланована та проведена. За для перевірки звітності на суттєві порушення та викривлення використовуюся вибірковий метод перевірки аудитором. Відповідальність щодо кінцевої думки про баланс та фінансову звітність підприємців покладена на нас.

Перевірка засвідчила, що фінансова звітність сформована основуючись даних бухгалтерського обліку, з дотриманням вимог законодавства України, Міжнародних стандартів. Відображення фінансового стану підприємства відбувається у повному обсязі та достовірно, суттєвих порушень виявлено не було, станом на 31.12.2022 року.

20.05.2023 рік

АУДИТОР Дивак І. В. (Сертифіт серії А № 13297)

Аудиторська фірма «Фактор аудит» (Ліцензія серії А № 377)